

บรรยายสรุป

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปี ๒๕๕๕

สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร
โทร ๐-๓๕๓๓-๕๖๖๕ กด ๒๖ สป.มท.๑๐๔๒๙
<http://www.Ayutthaya.go.th>
e-mail: Ayutthaya@moi.go.th

คำนำ

เอกสารข้อมูลบรรยายสรุปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด ข้อมูลพื้นฐานสภาพสังคม เศรษฐกิจ เกษตรกรรม ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพการจ้างงาน โครงสร้างพื้นฐาน และแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด นอกจากนี้ยังมีข้อมูลด้านการพัฒนาจังหวัด วิสัยทัศน์จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไปได้รับทราบ และใช้ในการค้นคว้ารวมทั้งประกอบการวางแผนพัฒนางานด้านต่าง ๆ ซึ่งคณะผู้จัดทำได้รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อให้เป็นข้อมูลกลางในการใช้ประโยชน์ร่วมกัน

สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการจัดทำเอกสารข้อมูลบรรยายสรุปจังหวัด และหวังว่าข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ ทั้งนี้ สำนักงานจังหวัดฯ พร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดทำเอกสารให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป

สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๘ มีนาคม ๒๕๕๓

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๒
สารบัญ	๓
ส่วนที่ ๑ : ดวงตราประจำจังหวัด , คำขวัญจังหวัด, ธงประจำจังหวัด, ต้นไม้ประจำจังหวัด	๔
ส่วนที่ ๒ : ดอกไม้ประจำจังหวัด และประวัติความเป็นมา	๕
ข้อมูลทั่วไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
๑. ลักษณะภูมิประเทศ	๖
๒. อาณาเขต	๖
๓. ภูมิอากาศ	๖
๔. การปกครอง	๗
๕. ด้านสังคม	๘
๖. ด้านเศรษฐกิจ	๑๐
๗. ด้านเกษตรกรรม	๑๐
๘. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	๑๑
๙. แรงงานและการจ้าง	๑๓
๑๐. โครงสร้างพื้นฐาน	๑๓
๑๑. การคมนาคม	๑๔
๑๒. การท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว	๑๖
ส่วนที่ ๓ : วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง ๑	๔๗
ส่วนที่ ๔ : - ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด	
ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๔
- วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์	
- ประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัด	
ส่วนที่ ๕ : สรุปปัญหาสำคัญของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและแนวทางการแก้ไข	๕๖
ภาคผนวก	
- โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๕๙
- รายชื่อส่วนราชการภายในจังหวัด	๖๓
- รายชื่อ ส.ส.จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๖

ดวงตราประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รูปหอยสังข์ประดิษฐานอยู่บนพานแว่นฟ้าภายในปราสาทใต้ต้นหมัน ดวงตราประจำจังหวัดนี้มาจากตำนานการสร้างเมืองพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเล่ากันว่าในปี พ.ศ.๑๘๙๐ โรคห่าระบาดจนผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก พระเจ้าอู่ทองจึงอพยพย้ายผู้คนออกจากเมืองเดิมมาตั้งเมืองใหม่ที่ตำบลหนองโสน ซึ่งมีแม่น้ำล้อมรอบ ระหว่างที่ปักเขตราชวัดินตรง ตั้งศาลเพิงตา กระทำพิธีกลบบัตรสุ่มเพลิง ปรับสภาพพื้นที่เพื่อตั้งพระราชวังอยู่นั้น ปรากฏว่าเมื่อชุดมาถึงใต้ต้นหมันได้พบหอยสังข์ทักษิณาวัตรบริสุทธิ พระเจ้าอู่ทองทรงโสมนัสในศุภนิมิตนั้นจึงสร้างปราสาทน้อยขึ้นเป็นที่ประดิษฐานหอยสังข์ดังกล่าว

คำขวัญประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ราชธานีเก่า   อู่ข้าวอู่น้ำ
เลิศล้ำกานท์กวี   คนดีศรีอยุธยา

วัฒนธรรมจังหวัด : “ ทำงานเป็นทีม มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและมีวินัย ”

ค่านิยมจังหวัด : “ ถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม ”

ธงประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า แบ่งออกเป็น ๓ แถบเท่า ๆ กัน มี ๒ สี โดยมีสีฟ้าอยู่ตรงกลางขอบด้วยสีน้ำเงินซึ่งเป็นสีประจำภาค ๑ ทั้งสองข้าง กลางธงแถบ สีฟ้ามีตราประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นรูปปราสาทสังข์ทักษิณาวัตรใต้ต้นหมัน ใต้รูปปราสาทมีคำว่า “อยุธยา” คันธงมีแถบสีเหลืองและสีฟ้า ๒ แถบ

ต้นไม้ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ต้นหมันเป็นพันธุ์ไม้ตระกูล Boraginaceae เป็นต้นไม้ขนาดปานกลาง สูงราว ๖๐ ฟุต ลำต้นลักษณะคล้ายกระบองเนื้อไม้สีเทาปนสีน้ำตาล มีความแข็งปานกลาง เปลือกหนาประมาณ ๑/๒ นิ้ว สีเทาปนน้ำตาลซึ่งมีรอยแตกยาวไปตามลำต้น ใบยาวประมาณ ๕ นิ้ว กว้างประมาณ ๓ นิ้ว เป็นรูปไข่โคนใบคล้ายรูปหัวใจ ดอกสีขาว ผลเป็นพวงสีเขียวเมื่อสุก ต้นหมันชอบขึ้นในป่าทั่วไปในภาคเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม้ประเภทนี้ปกติไม่นิยมใช้ประโยชน์ ต้นหมันเป็นต้นไม้ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพราะในประวัติศาสตร์ เมื่อพระเจ้าอู่ทองย้ายเมืองมาตั้งที่ตำบลหนองโสน ได้ขุดพบสังข์ทักษิณาวัตร ๑ ขอน อยู่ใต้ต้นหมันอัน

เป็นสัญลักษณ์ประจำจังหวัด

ดอกไม้ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ดอกโสนเป็นต้นไม้ในตระกูล Leguminosae เป็นไม้ล้มลุก (Shrub) เนื้ออ่อนโตเร็ว ลำต้นอวบ ปลูกและขึ้นเองตามแม่น้ำลำคลองหนองบึงทั่วไปในภาคกลาง ดอกสีเหลืองออกเป็นช่อห้อยและเหลืองอร่ามคล้ายทองไปทั่วทุกแห่งใช้รับประทานเป็นอาหารได้ เมื่อ พ.ศ. ๑๘๙๓ พระเจ้าอู่ทองทรงตั้งเมืองขึ้นใหม่ที่ตำบลเวียงเหล็กทรงเลือกชัยภูมิที่จะตั้งพระราชวังทรงเห็นว่าที่ตำบลหนองโสนเหมาะสมเพราะมีต้นโสนมากดอกโสนออกดอกเหลืองอร่ามคล้ายทองคำ สะพรั่งตาดังนั้นดอกโสนจึงถือได้ว่าเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑. ภูมิประเทศ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่างของประเทศห่างจากกรุงเทพมหานคร ทางถนนสายเอเชีย ประมาณ ๗๕ กิโลเมตร ทางรถไฟประมาณ ๗๒ กิโลเมตร และทางเรือประมาณ ๑๓๗ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๕๕๖.๖๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑,๕๙๗,๙๐๐ ไร่ นับว่าเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ ๖๒ ของประเทศไทย และเป็นอันดับที่ ๑๑ ของจังหวัดในภาคกลาง ลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้ มีแม่น้ำไหลผ่าน ๔ สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรีและแม่น้ำน้อย รวมความยาวประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตร มีลำคลองใหญ่น้อย ประมาณ ๑,๒๕๔ คลอง เชื่อมต่อกับแม่น้ำเกือบทั่วบริเวณพื้นที่

2. อาณาเขต

จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดอ่างทอง และ จังหวัดลพบุรี
- ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรีและจังหวัดปทุมธานี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดสระบุรี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดสุพรรณบุรี

๓. ภูมิอากาศ

มีลักษณะร้อนชื้นอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม ๒ ฤดู คือลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ในฤดูหนาว ซึ่งอากาศจะเย็นและแห้งแล้ง และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในฤดูฝน ทำให้มีฝนตกชุกเป็นเวลานาน ปี ๒๕๕๓ อุณหภูมิสูงสุด ๓๙.๖ องศาเซลเซียส ในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ อุณหภูมิต่ำสุด ๑๖.๕ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓ ปริมาณน้ำฝนรวม ๑,๑๘๕.๒ มิลลิเมตร จำนวนวันฝนตก ๙๒ วัน

๔. การปกครอง

๔.๑ เขตการปกครอง แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๖ อำเภอ ๒๐๙ ตำบล ๑,๔๔๕ หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๓ แห่ง เทศบาลตำบล ๓๒ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๑๒๑ แห่ง เดือน เมษายน ๒๕๕๕ ประชากรรวม ๗๘๙,๘๘๒ คน เป็นชาย ๓๘๑,๔๑๗ คน เป็นหญิง ๔๐๘,๔๖๕ คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๖๖,๑๕๒ คน และอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอบ้านแพรก จำนวน ๖,๘๘๑ คน มีสมาชิกวุฒิสภา ๑ คน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕ คน

จำนวนตำบล/หมู่บ้าน/เทศบาล/อบต. ในแต่ละอำเภอ

อำเภอ	จำนวนหน่วยการปกครอง				จำนวนราษฎร (คน)		
	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	ชาย	หญิง	รวม
๑. พระนครศรีอยุธยา	๒๑	๑๑๒	๒	๑๓	๓๑,๖๙๐	๓๔,๔๖๒	๖๖,๑๕๒
๒. ท่าเรือ	๑๐	๘๔	๒	๙	๑๔,๙๐๓	๑๖,๑๑๕	๓๑,๐๑๘
๓. นครหลวง	๑๒	๗๔	๒	๖	๑๐,๐๐๐	๑๐,๙๖๙	๒๐,๙๖๙
๔. บางไทร	๒๓	๑๓๖	๒	๙	๑๕,๔๙๕	๑๖,๑๕๐	๓๑,๖๔๕
๕. บางบาล	๑๖	๑๑๑	๒	๔	๗,๐๖๑	๗,๕๑๗	๑๔,๕๗๘
๖. บางปะอิน	๑๘	๑๔๙	๙	๙	๑๙,๘๑๘	๒๑,๑๕๕	๔๐,๙๗๓
๗. บางปะหัน	๑๗	๙๔	๑	๑๐	๑๗,๓๑๖	๑๘,๗๐๓	๓๖,๐๑๙
๘. ผักไห้	๑๖	๑๒๘	๒	๘	๑๑,๓๕๖	๑๒,๐๔๕	๒๓,๔๐๑
๙. ภาชี	๘	๗๒	๑	๗	๑๒,๒๔๓	๑๒,๘๘๑	๒๕,๑๒๔
๑๐. ลาดบัวหลวง	๗	๕๘	๒	๖	๑๔,๒๑๗	๑๔,๖๖๓	๒๘,๘๘๐
๑๑. วังน้อย	๑๐	๖๘	๑	๙	๒๔,๒๖๒	๒๕,๑๕๘	๔๙,๔๒๐
๑๒. เสนา	๑๗	๑๑๔	๕	๙	๑๕,๒๔๐	๑๖,๑๑๓	๓๑,๓๕๓
๑๓. บางซ้าย	๖	๕๓	๑	๔	๗,๐๙๑	๗,๑๒๔	๑๔,๒๑๕
๑๔. อุทัย	๑๑	๑๐๗	๑	๑๑	๒๑,๑๘๕	๒๒,๗๕๑	๔๓,๙๓๖
๑๕. มหาราช	๑๒	๕๘	๒	๕	๖,๕๐๗	๗,๒๑๙	๑๓,๗๒๖
๑๖. บ้านแพรก	๕	๒๗	๑	๒	๓,๒๒๑	๓,๖๖๐	๖,๘๘๑
รวม	๒๐๙	๑,๔๔๕	๓๖	๑๒๑	๓๘๑,๔๑๗	๔๐๘,๔๖๕	๗๘๙,๘๘๒

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ กรมการปกครอง

๔.๒ หน่วยราชการในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีส่วนราชการส่วนภูมิภาค ๓๔ หน่วยงาน ส่วนราชการส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ๕๗ หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ ๒๔ แห่ง หน่วยงานอิสระ ๙ แห่ง

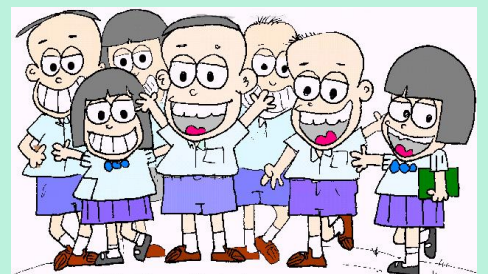
๕. ด้านสังคม

๕.๑ การศึกษา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ๓ แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ สถาบันเทคโนโลยีแห่งอยุธยา และระดับอาชีวศึกษา ๗ แห่ง

แบ่งเขตการศึกษาออกเป็น ๓ เขตพื้นที่การศึกษา คือ

๑. เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ ครอบคลุม ๙ อำเภอ ได้แก่อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภوتاเรือ อำเภอนครหลวง อำเภอบางปะหัน อำเภอบ้านแพรก อำเภอภาชี อำเภอมหาราช อำเภอวังน้อย และ อำเภออุทัย

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ มีสถานศึกษารวม ๒๓๔ แห่ง โดยมีนักเรียนรวม ๘๐,๗๓๘ คน จำแนกเป็นโรงเรียนรัฐบาล ๕๘,๙๖๕ คน โรงเรียนเอกชน ๒๑,๗๗๓ คน ข้าราชการครูผู้บริหารในสถานศึกษารัฐบาล ๒,๙๖๔ คน ข้าราชการครูผู้บริหารในสถานศึกษาเอกชน ๑,๑๕๙ คน

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๑ มีสถานศึกษารวม ๒๑๖ แห่ง โดยมีนักเรียนรวม ๖๐,๕๕๘ จำแนกเป็นโรงเรียนรัฐบาล ๓๙,๑๙๐ คน โรงเรียนเอกชน ๒๑,๓๖๘ คน

ข้าราชการครูผู้บริหารในสถานศึกษาทั้งหมด ๓,๓๒๓ คน จำแนกเป็นข้าราชการครูผู้บริหารในสถานศึกษารัฐบาล ๒,๐๒๕ คน ข้าราชการครูผู้บริหารในสถานศึกษาเอกชน ๑,๒๙๘ คน

ข้อมูลจาก สพป. เขต ๑ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๔

๒. เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ครอบคลุม ๗ อำเภอ ได้แก่ อำเภอบางซ้าย อำเภอบางไทร อำเภอบางบาล อำเภอบางปะอิน อำเภอผักไห่ อำเภอลาดบัวหลวง และอำเภอเสนา ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีสถานศึกษารวม ๒๐๕ แห่ง โดยมีนักเรียนรวม ๕๒,๕๒๖ คน จำแนกเป็นโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ๒๘,๐๓๙ คน โรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ๙,๓๓๔ คน โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเทศบาล ๓,๑๗๗ คน โรงเรียนเอกชน ๑๑,๙๗๖ คน และข้าราชการครู ผู้บริหาร ทั้งหมด ๒,๘๖๙ คน

๓. เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓

๕.๒ การศาสนา

ประชากรของจังหวัดพระนครศรีอยุธยานับถือศาสนาพุทธ ประมาณร้อยละ ๙๔.๓ ศาสนาอิสลาม ประมาณร้อยละ ๑๐ และศาสนาคริสต์ ประมาณร้อยละ ๐.๖ ศาสนสถานในจังหวัดมีทั้งสิ้น ๕๗๖ แห่ง แยกเป็น วัด ๕๐๕ วัด มัสยิด ๖๐ แห่ง และโบสถ์คริสต์ ๑๑ แห่ง นอกจากนั้นยังมีวัดร้าง ๔๓๖ วัด สำนักสงฆ์ ๙ แห่ง โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมบาลีและสามัญรวม ๓ แห่ง ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ๘๕ แห่ง พระอารามหลวงชั้นเอกชนิดราชวรวิหาร ๓ แห่ง ชั้นโทชนิดราชวรวิหาร ๑ แห่ง ชั้นโทชนิดวรวิหาร ๓ แห่ง และ ชั้นตรีชนิดสามัญ ๗ แห่ง มีจำนวนพระภิกษุ (มหานิกาย) ๕,๕๓๓ รูป สามเณร ๓๕๑ รูป จำนวนพระภิกษุ (ธรรมยุต) ๒๑๑ รูป สามเณร ๘๖๓ รูป ศูนย์การเรียนรู้พระปริยัติธรรม ๔๐ แห่ง

๕.๓ การสาธารณสุข

การสาธารณสุขได้เน้นเป็นกรณีพิเศษ คือ ส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมและป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสุขภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ประชาชนทุกคนมีสุขภาพดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสามารถให้บริการครอบคลุมพื้นที่ในเขตชุมชนเมืองและชนบท รายละเอียดข้อมูลสาธารณสุข ดังนี้

๑. สถานบริการสาธารณสุขภาครัฐและเอกชน มีดังนี้

- ๑.๑ โรงพยาบาลศูนย์ ขนาด ๕๒๒เตียง ๑แห่ง (รพ. พระนครศรีอยุธยา)
- ๑.๒ โรงพยาบาลทั่วไป ขนาด ๑๘๐เตียง ๑แห่ง (รพ. เสนา)
- ๑.๓ โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๖๐เตียง ๔แห่ง (รพ.บางปะอิน,รพ.สมเด็จพระสังฆราช,รพ.ลาดบัวหลวงและรพ.วังน้อย)
- ๑.๔ โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๓๐เตียง ๗แห่ง
- ๑.๕ โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๑๐เตียง ๓แห่ง
- ๑.๖ โรงพยาบาลเอกชน ๕แห่ง (รพ.ราชธานี รพ.ศุภมิตรเสนา รพ.นวนคร ๒ รพ.พีรเวช และรพ.โรจนเวช)
- ๑.๗ สถานพยาบาลสาธารณสุข จำนวน ๒๑๗แห่ง
- ๑.๘ สถานที่ขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน ๒๓๙ แห่ง

๒. อัตรากำลังบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขในภาครัฐและเอกชน มีแพทย์จำนวน ๑๖๔ คน ทันตแพทย์ ๔๕ คน เภสัชกร ๗๔ คน พยาบาลวิชาชีพ ๑,๒๖๒ คน พยาบาลเทคนิค ๖๕ คน และพนักงานสาธารณสุข ๕๓๖คน และมีอัตราสัดส่วนต่อประชากรตามลำดับ แพทย์ ๑ : ๔,๘๕๔ คน ทันตแพทย์ ๑ : ๑๗,๓๖๘คนเภสัชกร ๑ : ๑๐,๕๖๒ คน พยาบาลวิชาชีพ ๑ : ๖๑๘คน พยาบาลเทคนิค ๑ : ๑๑,๔๑๕ คน

๓. หลักประกันสุขภาพประชากรมีหลักประกันสุขภาพ ปี ๒๕๕๓ร้อยละ ๙๙.๖๘ จำนวนประชากรทั้งหมด ๗๙๗,๘๓๙ คน

๕.๔ อาชญากรรม

การดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการเกิดอาชญากรรม มีการจับกุมผู้กระทำความผิด แยกตามประเภทกลุ่มความผิด ดังนี้

ประเภทกลุ่มความผิด	ปี ๒๕๕๔	
	รับแจ้ง	จับกุม
๑. คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ	๓๓๕	๑๗๔
๒. คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายและเพศ	๑,๙๔๕	๙๑๔
๓. คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	๓,๙๑๒	๑,๕๙๒
๔. คดีที่น่าสนใจ	๒,๕๕๘	๔๘๗
	จับ (ราย)	จับ(คน)
๕. คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	๓๘,๘๔๙	๔๕,๑๑๗

ที่มา : เดือน ธันวาคม ๒๕๕๔ ตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๖. ด้านเศรษฐกิจ

๖.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP=Gross Provincial Product)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี ๒๕๕๓ Gross Provincial Product: GPP (Top Down) เป็นอันดับที่ ๓ของประเทศ มีมูลค่า ๔๗๙,๖๐๑ ล้านบาท รองจากจังหวัดระยอง และสมุทรสาคร รายได้เฉลี่ย (GPP Per capita (Baht) ๖๒๐,๗๗๓ บาท/คน/ปี อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๕๓ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๒.๔ สาขาการผลิตที่สำคัญของจังหวัด คือ สาขาอุตสาหกรรม รองลงมาสาขาอสังหาริมทรัพย์ และสาขาการค้าส่งและค้าปลีกตามลำดับ

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

๖.๒ การอุตสาหกรรม

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ในเขต ๒ มีนิคมอุตสาหกรรม ๓ แห่งได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน นิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า (ไฮเทค) และนิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร มีเขตประกอบการอุตสาหกรรม ๒ แห่งได้แก่เขตประกอบการอุตสาหกรรมแพคเตอร์แลนด์วังน้อย และเขตประกอบการอุตสาหกรรมบริษัท สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จำกัด

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตประกอบทั้งหมด จำนวน ๒,๑๖๑ โรงงาน เงินทุนรวม ๓๓๑,๘๓๕.๔๗ ล้านบาท จ้างคนงาน ๒๔๗,๔๕๓ คน มีโรงงานอุตสาหกรรมรับอนุญาตประกอบกิจการใหม่ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จำนวน ๑๕๐ โรงงาน ขยาย ๔ โรงงาน เลิกกิจการ ๑๓ โรงงาน สร้างมีการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม จำนวน ๑๓๗ โรงงาน (ร้อยละ ๖.๗๗) เงินลงทุน ๘,๘๘๘.๐๖ ล้านบาท (ร้อยละ ๒.๗๕) การจ้างงาน ๕,๕๗๑ คน คน (ร้อยละ ๒.๓๐)

ตาราง : แสดงจำนวนเงินทุน และคนงาน ทั้งหมด

โรงงาน	ปีงบประมาณ ๒๕๕๓			ปีงบประมาณ ๒๕๕๔			สรุปการขยายตัว ภาคอุตสาหกรรม		
	จำนวน โรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	คนงาน	จำนวน โรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	คนงาน	จำนวน โรงงาน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	คนงาน
นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน	๘๘	๒๙,๒๘๓	๒๗,๕๙๐	๘๙	๒๙,๒๘๓	๒๗,๕๙๐	๑	-	-
นิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า (ไฮเทค)	๑๓๙	๖๕,๐๕๘	๔๘,๒๙๗	๑๔๓	๖๕,๓๑๒	๕๑,๑๘๖	-	๕๕๗.๐๐	๒,๗๐๒
นิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร	๔๓	๑๙,๘๔๐.๓ ๔	๑๖,๐๕๖	๔๓	๑๙,๘๔๐.๓๔	๑๖,๐๕๖	-	-	-
รวมโรงงานในนิคม	๒๗๐.๐ ๐	๑๑๔,๑๘๑. ๓๔	๙๑,๙๔๓	๒๗๕	๑๑๔,๘๓๕.๓๔	๙๔,๘๓๒	๑	๕๕๗.๐๐	๒,๗๐๒
เขตประกอบการ อุตสาหกรรม แพคเตอร์แลนด์วังน้อย	๙๗	๑๐,๙๙๔.๓ ๘	๖,๐๐๓	๑๐๐	๑๑,๒๒๑.๖๖	๖,๐๓๐	๒	๑๙๔.๘๘	๑๒
เขตประกอบการ อุตสาหกรรม บริษัท สวน อุตสาหกรรมโรจนะ จำกัด (มหาชน)	๑๘๙	๕๕,๗๙๔.๓ ๔	๔๑,๒๐๖	๑๙๙	๕๕,๗๙๔.๓๔	๔๑,๒๐๖	๘	๔๓๔.๑๘	๗๕๑
รวมโรงงานในนิคมและใน เขต	๕๕๖	๑๗๙,๙๗๕. ๐๖	๑๓๙,๑๕๒	๕๗๔	๑๘๑,๕๕๕.๐๓	๑๓๙,๐๓๕	๑๑	๖๙	๓,๔๖๕
โรงงานอุตสาหกรรมนอก นิคม	๑,๔๖๘	๑๔๓,๐๒๒. ๓๕	๑๐๒,๗๓ ๐	๑,๕๘๗	๑๔๔,๕๒๘.๙๙	๑๐๔,๒๘๗	๒๒	๑,๒๕๘.๖๔	๒๕๒.๐๐
รวมทั้งหมด	๒,๐๒๔	๓๒๒,๙๙๗. ๔๑	๒๔๑,๘๘ ๒	๒,๑๖๑	๓๒๖,๓๘๓.๙๗	๒๔๓,๓๒๒	๓๓	๑,๓๑๗.๗๐	๓,๗๑๗
เพิ่มขึ้นร้อยละ							๑.๖๓	๐.๔๑	๑.๕๔

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๔

๖.๓ การพาณิชย์กรรม

ในปี ๒๕๕๔ ผู้ประกอบธุรกิจจดทะเบียนนิติบุคคล ตั้งใหม่จำนวน ๑๕๖ แห่งทุนจดทะเบียนรวมจำนวน ๑,๒๙๒,๗๖๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นประเภทบริษัทจำกัดจัดตั้ง ๘๙ แห่ง จดทะเบียน ๑,๒๔๖,๙๐๐,๐๐๐ บาท ประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัดจัดตั้ง ๖๗ ทุนจดทะเบียน ๔๕,๘๖๐,๐๐๐ บาท

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นศูนย์กลางการคมนาคม ทำให้การเดินทางสะดวกทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และทางเรือ มีผู้ประกอบการจัดตั้งโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร คลังสินค้าขนาดใหญ่ ห้องเย็น และกิจการโรงสี ในจังหวัดจำนวนมาก เพื่อจัดเก็บสินค้าและแปรรูปสินค้าเพื่อส่งไปยังกรุงเทพมหานคร และส่งออกไปต่างประเทศ ซึ่งธุรกิจดังกล่าวส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่ในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา บางปะอิน วังน้อย และอุทัย อีกทั้งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังมีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ ขนาดกลาง กระจายตัวอยู่ในชุมชน อาทิ ห้างสรรพสินค้า เทสโก้ โลตัส บีคี่ โรบินสัน ตลาดกลางเพื่อการเกษตร

สินค้าขาออกของจังหวัดที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าเกษตร เช่น ข้าว มะม่วง สัตว์น้ำจืด ไม้แปรรูป และสินค้าหัตถกรรมพื้นเมือง ส่วนสินค้านำเข้าของจังหวัด ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภค วัสดุก่อสร้าง น้ำมันเชื้อเพลิง เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องมือเครื่องจักรกลที่ใช้ในอุตสาหกรรมเกษตร และไม้ซุง

๖.๔ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินการสนับสนุนการดำเนินงาน OTOP เพื่อเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับประชาชน จากการดำเนินงานในช่วงปี ๒๕๕๐-๒๕๕๒ ที่ผ่านมามียอดขายที่เติบโตโดยเฉลี่ยร้อยละ ๙.๙๘ ในแต่ละปี โดยในปี ๒๕๕๒ ผลิตภัณฑ์ OTOP มียอดรวมจำหน่ายทั้งสิ้น ๑,๔๑๒,๐๑๗,๔๒๐ บาทซึ่งเพิ่มจากปี ๒๕๕๑ คิดเป็น ๖.๘๘% รายได้จากการจำหน่ายสินค้าโอท็อป สามารถสร้างรายได้ ให้กลุ่มอาชีพและผู้ประกอบการจำนวน ๕๖๗ กลุ่ม

ตารางยอดจำหน่ายสินค้า OTOP ในปี ๒๕๕๐-๒๕๕๒

ปี	ยอดจำหน่าย	ยอดจำหน่ายเพิ่ม	ร้อยละที่เพิ่มขึ้น
๒๕๕๐	๑,๑๖๘,๒๙๘,๒๔๑		
๒๕๕๑	๑,๓๒๑,๐๕๘,๑๒๓	๑๕๒,๗๕๙,๘๘๒	๑๓.๐๗
๒๕๕๒	๑,๔๑๒,๐๑๗,๔๒๐	๙๐,๙๕๙,๒๙๗	๖.๘๘
ค่าเฉลี่ย	๑,๓๐๐,๔๕๗,๙๒๘	๑๒๑,๘๕๙,๕๙๐	๙.๙๘

๗. ด้านการเกษตรกรรม

๗.๑ การใช้ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๕๙๗,๙๐๐ ไร่ มีเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร ๑,๑๔๑,๘๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๔๖ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด แยกเป็น พื้นที่ปลูกข้าวนาปี ๙๔๔,๕๒๔ ไร่ ข้าวนาปรัง ๘๔๔,๑๖๐ ไร่ พื้นที่ปลูกไม้ผล ๒๑,๘๖๓ ไร่ พื้นที่ปลูกพืชผัก ๘,๑๔๗ ไร่ พื้นที่ปลูกพืชไร่ ๓,๘๙๔ ไร่ พื้นที่ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ๑,๓๘๒ ไร่ มีครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น ๓๙,๐๘๘ ครัวเรือน (จำนวนประชากรโดยเฉลี่ย ๓-๕ คน/ครัวเรือน) พืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าว สัตว์เศรษฐกิจ ได้แก่ ไก่ เป็ด สุกร โคเนื้อ และปลาน้ำจืด

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔

๗.๒ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีศักยภาพสูงมากในการใช้น้ำทำการเกษตร และน้ำใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม แต่มีบางครั้งที่เกิดการขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่ เพราะพื้นที่ชลประทานมีเพียง ๑,๔๒๑,๖๑๕ ไร่ แต่พื้นที่ส่งน้ำ มีถึง ๑,๔๗๒,๗๒๓ ไร่ มีโครงการชลประทาน ๑๓ โครงการ นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อสนับสนุนการดำเนินการด้านการเกษตร และด้านอุตสาหกรรม โครงการชลประทานที่สำคัญ ๑๓ โครงการ คือ

๑) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาป่าสักใต้ ตั้งอยู่อำเภอบางบาล มีพื้นที่โครงการทั้งหมด ๑๗๔,๓๐๒ ไร่ พื้นที่ที่ให้บริการน้ำชลประทาน ๑๕๕,๔๐๒ ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอบางบาล ภาชี อุทัย และวังน้อย

๒) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามหาราช ตั้งอยู่จังหวัดสิงห์บุรี มีพื้นที่โครงการทั้งหมด ๑๑๕,๒๙๘ ไร่ พื้นที่ที่ให้บริการน้ำชลประทาน ๑๐๓,๗๖๙ ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอมหาราช บางปะหัน บ้านแพรก บางบาล และพระนครศรีอยุธยา

๓) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกเกาะเทียม ตั้งอยู่จังหวัดลพบุรี มีพื้นที่โครงการทั้งหมด ๔๗,๖๘๒ ไร่ พื้นที่ที่ให้บริการน้ำชลประทาน ๔๗,๖๘๒ ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอมหาราช บางปะหัน บ้านแพรก และนครหลวง

๔) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเริงราง ตั้งอยู่จังหวัดสระบุรี มีพื้นที่โครงการทั้งหมด ๑๐๒,๕๕๐ ไร่ พื้นที่ที่ให้บริการน้ำชลประทาน ๑๐๒,๕๕๐ ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอท่าเรือ มหาราช บางปะหัน นครหลวง และพระนครศรีอยุธยา

๕) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคลองเพียว-เสาไห้ ตั้งอยู่จังหวัดสระบุรี มีพื้นที่โครงการทั้งหมด ๑๐,๘๐๘ ไร่ พื้นที่ที่ให้บริการน้ำชลประทาน ๑๐,๘๐๘ ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอท่าเรือ ภาชี

๖) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครหลวง ตั้งอยู่อำเภอวังน้อย มีพื้นที่โครงการทั้งหมด ๓๐๑,๘๔๖ ไร่ พื้นที่ที่ให้บริการน้ำชลประทาน ๒๗๖,๐๘๔ ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอท่าเรือ ภาชี นครหลวง วังน้อย บางปะอิน อุทัย และพระนครศรีอยุธยา

๗) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือ ตั้งอยู่อำเภอวังน้อย มีพื้นที่โครงการทั้งหมด ๒๔,๔๙๕ ไร่ พื้นที่ที่ให้บริการน้ำชลประทาน ๒๒,๙๘๙ ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอวังน้อย

๘) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชั้นสูตร ตั้งอยู่จังหวัดสิงห์บุรี มีพื้นที่โครงการทั้งหมด ๑๗,๒๐๐ ไร่ พื้นที่ที่ให้บริการน้ำชลประทาน ๑๗,๒๐๐ ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอผักไห่

๙) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษายางมณี ตั้งอยู่จังหวัดอ่างทอง มีพื้นที่โครงการทั้งหมด ๒๓,๖๑๒ ไร่ พื้นที่ที่ให้บริการน้ำชลประทาน ๒๑,๗๐๔ ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอผักไห่

๑๐) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาผักไห่ ตั้งอยู่ที่อำเภอผักไห่ มีพื้นที่โครงการทั้งหมด ๑๖๐,๐๐๐ ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอผักไห่ เสนา บางซ้าย บางบาล และลาดบัวหลวง

๑๑) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเจ้าเจ็ดบางยี่ขัน ตั้งอยู่อำเภอบางไทร มีพื้นที่โครงการทั้งหมด ๒๘๐,๖๕๐ ไร่ พื้นที่ให้บริการน้ำชลประทาน ๒๘๐,๖๕๐ ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอบางไทร ลาดบัวหลวง บางซ้ายและเสนา

๑๒) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางบาล ตั้งอยู่อำเภอบางบาล มีพื้นที่โครงการทั้งหมด ๑๖๐,๐๐๐ ไร่ พื้นที่ที่ให้บริการน้ำชลประทาน ๑๕๙,๕๐๐ ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอบางบาล บางปะอิน บางไทร และพระนครศรีอยุธยา

๑๓) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบันลือ ตั้งอยู่จังหวัดนนทบุรี มีพื้นที่โครงการทั้งหมด ๕๓,๖๓๐ ไร่ พื้นที่ที่ให้บริการน้ำชลประทาน ๕๓,๖๓๐ ไร่ ส่งน้ำไปยังอำเภอลาดบัวหลวง และบางไทร

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ ทรัพยากรดิน

ลักษณะดินแยกเป็น ๖ ประเภท คือ ดินเหนียว ๑,๐๕๔,๐๘๐ ไร่ ดินเหนียวปนดินร่วน ๒๐๗,๗๑๖ ไร่ ดินเหนียวปนดินทราย ๔๗,๙๔๒ ไร่ ดินร่วนปนดินทราย ๑๒,๓๐๐ ไร่ ดินทราย ๘,๕๐๐ ไร่ และดินร่วน ๓๐๐ ไร่ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ มีดินร่วนปนดินทรายสีเทาอมเหลืองที่ อำเภอบางบาล และอำเภอบางปะหัน เหมาะในการทำอรัญมอญได้อย่างดี

นอกจากนี้ยังมีทรายมากตามบริเวณลุ่มแม่น้ำ ลำคลองได้แก่ เขตอำเภอบางบาล อำเภอบางปะหัน อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางปะอิน ส่วนใหญ่เป็นทรายที่ไถ่ถมที่เพื่อการก่อสร้าง

๘.๒ ทรัพยากรน้ำ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรน้ำ โดยมีแม่น้ำไหลผ่าน ๔ สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย และมีคลองธรรมชาติ ๔๓๗ สายคลองคลองชลประทาน ๖๒๖ สายคลอง สรุปลงได้ดังนี้

(๑) แม่น้ำเจ้าพระยา เริ่มจากปากน้ำโพจังหวัดนครสวรรค์ผ่านเขื่อนเจ้าพระยาที่จังหวัดชัยนาท ไหลผ่านจังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่าน

อำเภอบางบาล อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางปะอิน และอำเภอบางไทร รวมความยาวของแม่น้ำนี้ ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ ๕๕ กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ ๑๕๐ - ๓๕๐ เมตร

(๒) แม่น้ำป่าสัก ต้นกำเนิดที่จังหวัดเพชรบูรณ์ไหลผ่านอำเภอย้ายบาล จังหวัดลพบุรี อำเภอแก่งคอยและอำเภอเสาไห้จังหวัดสระบุรี ไหลเข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่อำเภอท่าเรือ อำเภอนครหลวง แล้วไหลไปรวมกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอพระนครศรีอยุธยา หน้าวัดพนัญเชิงวรวิหาร ความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ ๕๒ กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ ๑๐๐ - ๒๐๐ เมตร

(๓) แม่น้ำลพบุรี เป็นลำน้ำธรรมชาติเริ่มต้นที่ตำบลม่วงหมื่น อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี ไหลผ่านจังหวัดลพบุรี เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่อำเภอบ้านแพรก อำเภอมหาราช อำเภอ บางปะหัน และอำเภอพระนครศรีอยุธยา แล้วไหลไปบรรจบกับแม่น้ำป่าสักที่หน้าวัดตองปุในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา ความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ ๖๒.๕ กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ ๕๐ - ๑๕๐ เมตร

(๔) แม่น้ำน้อย เป็นลำน้ำธรรมชาติรับน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาเหนือเขื่อนเจ้าพระยาที่ประตูระบายน้ำบรมธาตุ ไหลผ่านจังหวัดชัยนาท จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พื้นที่อำเภอผักไห่ อำเภอเสนา และอำเภอบางไทร ไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่ตำบลบางไทร ความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประมาณ ๓๐ กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ ๕๐ - ๑๕๐ เมตร

- **มีลำคลองที่สำคัญ** ได้แก่ คลองบางบาล คลองบางปลาหมอ คลองบางหลวง คลองมหาราช คลองบางแก้ว คลองลาดชะโด คลองบางพระครู คลองกุฎี คลองลาดชิด คลองนาคู คลองพระยาบันลือ คลองขุนศรี คลองไผ่พระ คลองกกแก้ว คลองร่มไทร และคลองปากกราน เป็นต้น

น้ำบาดาล

ลักษณะทางธรณีวิทยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางตอนใต้ ทำให้มีลักษณะทางธรณีวิทยาของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นแหล่งกักตุนน้ำขนาดใหญ่ เมื่อกวดยและทรายมีขนาดใหญ่และมีลักษณะกลมมน น้ำบาดาลสะสมตัวอยู่ระหว่างช่องว่างและเม็ดกรวดและทราย แทรกสลับอยู่กับชั้นดินเหนียว ทำให้มีชั้นน้ำบาดาลหลายชั้น และเป็นชั้นน้ำที่แผ่ขยายออกไปในแนวราบอย่างกว้างขวาง มีคุณสมบัติทางอุทกธรณีวิทยาเฉพาะตัว ซึ่งเป็นลักษณะที่พบอยู่ในชั้นน้ำบาดาลส่วนใหญ่ของที่ราบลุ่มภาคกลางตอนใต้ กล่าวคือ ชั้นน้ำบาดาลแต่ละชั้น จะมีชั้นดินเหนียวรองรับอยู่ด้านล่าง และปิดทับอยู่ด้านบน จัดเป็นชั้นน้ำบาดาลใต้แรงดัน (Confined aquifer)

ชั้นน้ำบาดาลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งออกเป็น ๖ ชั้น ดังนี้

ชั้นน้ำกรุงเทพ (Bangkok aquifer) เป็นชั้นน้ำบนสุด ส่วนบนสุดของชั้นน้ำนี้ปกคลุมด้วยดินเหนียวกรุงเทพ (Bangkok Clay) มีความหนาเฉลี่ย ๒๒ เมตร ชั้นน้ำอยู่ลึกจากพื้นดินประมาณ ๑๖ - ๓๐ เมตร ประกอบด้วยกรวดทรายและชั้นดินเหนียวบางๆ แทรกอยู่บ้าง ชั้นน้ำหนาประมาณ ๒๐ - ๓๐ เมตร ชั้นน้ำกรุงเทพมีปริมาณมากแต่คุณภาพไม่เหมาะสมที่จะนำไปใช้บริโภค เนื่องจากส่วนใหญ่จะเป็นน้ำคุณภาพกร่อยถึงเค็ม

ชั้นน้ำพระประแดง (Phra Pradaeng aquifer) อยู่ถัดจากชั้นน้ำกรุงเทพ แทรกด้วยชั้นดินเหนียวเนื้อแน่นสีน้ำตาลอมเทา ความหนาไม่น้อยกว่า ๑๐ เมตร ชั้นน้ำอยู่ที่ระดับความลึกประมาณ ๖๐ - ๘๐ เมตร ความหนาประมาณ ๒๐ - ๕๐ เมตร ประกอบด้วยกรวดทรายเม็ดเล็กและใหญ่คละกัน สีขาวอมเทาหรือสีน้ำตาลอ่อน และมีชั้นดินเหนียวบางๆ แทรกอยู่ ปริมาณน้ำในชั้นน้ำนี้มีปริมาณมาก แต่ก็มีคุณภาพกร่อยหรือค่อนข้างเค็ม

ชั้นน้ำนครหลวง (Nakhon Luang aquifer) เป็นชั้นน้ำที่อยู่ลึกถัดจากชั้นน้ำพระประแดงลงไป โดยมีดินเหนียวเนื้อแน่นสีน้ำตาล หนา ๓ - ๑๐ เมตร แทรกสลับอยู่ ระดับความลึกของชั้นน้ำอยู่ลึกจากผิวดินประมาณ ๑๐๐ - ๑๔๐ เมตร (ทางด้านตะวันออกลึกไม่เกิน ๙๐ เมตร) ชั้นน้ำหนา ๕๐ - ๗๐ เมตร ชั้นน้ำประกอบด้วยชั้นตะกอนของ กรวด ทราย แผ่ขยายครอบคลุมพื้นที่ออกไปในแนวเหนือ-ใต้ จนถึงจังหวัดชัยนาท

ชั้นน้ำนนทบุรี (Nonthaburi aquifer) วางตัวขนานกับชั้นน้ำนครหลวง มีคุณสมบัติทางอุทกธรณีที่คล้ายคลึงกัน ชั้นน้ำประกอบด้วย กรวด และมีชั้นดินเหนียวบางๆ แทรกอยู่ ชั้นดินเหนียวที่แทรกอยู่นี้ บางตอน

จะยอมให้น้ำไหลซึมผ่านไปได้ ระดับความลึกของชั้นน้ำจากผิวดินประมาณ ๑๗๐ - ๒๐๐ เมตร ความหนาของชั้นน้ำประมาณ ๓๐ - ๗๐ เมตร สภาพชั้นน้ำคล้ายคลึงกับชั้นน้ำนครหลวง ปริมาณน้ำที่สามารถนำขึ้นมาใช้ได้ อยู่ระหว่าง ๑๕๐ - ๓๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง

ชั้นน้ำสามโคก (Sam Khok aquifer) วางตัวอยู่ใต้ชั้นน้ำนนทบุรี ระดับบนสุดของชั้นน้ำพบที่ประมาณ ๒๔๐ - ๒๕๐ เมตร ความหนาโดยเฉลี่ยประมาณ ๔๐ - ๘๐ เมตร ลักษณะชั้นน้ำประกอบไปด้วย ชั้นทรายบางๆ หลายชั้นวางตัวเรียงสลับกันลงไป โดยมีชั้นดินเหนียวแทรกสลับอยู่กลาง คุณภาพน้ำใกล้เคียงกับชั้นน้ำนนทบุรี แต่ปริมาณน้ำจะน้อยกว่า

ชั้นน้ำพญาไท (Phaya Thai aquifer) ชั้นน้ำนี้มีลักษณะทางอุทกธรณีวิทยาเหมือนกับชั้นน้ำสามโคก ประกอบไปด้วยชั้นทรายบางๆ หลายๆ ชั้นวางตัวเรียงสลับกันลงไป โดยมีชั้นดินเหนียว เนื้อแน่นแข็ง หนาประมาณ ๕ - ๑๐ เมตร แทรกสลับอยู่ ชั้นน้ำอยู่ลึกประมาณ ๒๗๕ - ๓๕๐ เมตร ชั้นน้ำหนาประมาณ ๔๐ - ๖๐ เมตร สภาพน้ำบาดาลคล้ายคลึงกับชั้นน้ำสามโคก

๙. แรงงานและการจ้างงาน

สภาพภาพแรงงานของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่จำแนกตามสภาวะการทำงาน ในปี ๒๕๕๔ (ไตรมาสที่ ๔ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๔) มีประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๖๓๖,๙๙๐ คน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงานรวม ๔๓๔,๒๖๖ คน เป็นผู้มีงานทำ ๔๓๐,๑๙๙ คน ผู้ว่างงาน ๔,๐๖๗ คน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ ๐.๙๔

การมีงานทำ ผู้มีงานทำทั้งหมด จำนวน ๔๓๐,๑๙๙ คน แยกเป็น

- ผู้มีงานทำในภาคเกษตร จำนวน ๗๔,๘๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๔๐
- เป็นผู้มีงานทำนอกภาคเกษตรจำนวน ๓๕๕,๓๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๖๐ โดยทำงานในสาขาการผลิตมากที่สุด จำนวน ๑๖๒,๘๙๐ คน (ร้อยละ ๓๗.๘๖)

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๐. โครงสร้างพื้นฐาน

๑๐.๑การไฟฟ้า

จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าและการจำหน่ายกระแสไฟฟ้ารวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มกราคม - ตุลาคม ปี ๒๕๕๔

ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า(ล้านกิโลวัตต์ / ชั่วโมง)					
จำนวนผู้ใช้ไฟ (ราย)	ที่อยู่อาศัย	สถานธุรกิจและ อุตสาหกรรม	สถานที่ราชการ และสาธารณะ	อื่นๆ	รวม
๒๔๕,๔๒๕	๔๑๗,๗๘๐	๓,๗๓๙,๘๘๓	๖๔,๑๐๙	๒๐,๕๗๘	๔,๔๒๔,๓๕๐

๑๐.๒ การประปา

สถิติประปาของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประจำปี ๒๕๕๔

การประปาสาขาพระนครศรีอยุธยา

จำนวนผู้ใช้น้ำ ณ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๔๑,๖๘๐ ราย

ประเภทผู้ใช้น้ำ	จำนวนผู้ใช้น้ำแยกตามประเภท(ราย)	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์	หมายเหตุ
๑. ที่อยู่อาศัย	๓๒,๑๘๔	๗๗.๒๑%	จำนวนผู้ใช้น้ำเพิ่มขึ้น ๔,๑๐๐ ราย/ ปี
๒. ธุรกิจขนาดเล็ก	๕,๘๐๘	๑๓.๙๕%	(รวมทุกประเภท)
๓. ธุรกิจขนาดใหญ่	๒,๑๐๑	๗.๔๔%	
๔. ส่วนราชการ	๕๒๘	๑.๒๖%	
๕. รัฐวิสาหกิจ	๕๙	๐.๑๔%	
รวม	๔๑,๖๘๐	๑๐๐%	

กำลังผลิตน้ำประปา

ประปาสาขา	กำลังการผลิต (ลบ.ม.)	น้ำที่ผลิตจ่าย (ลบ.ม.)/ปี	น้ำที่จำหน่าย (ลบ.ม.)/ปี	จำนวนผู้ใช้น้ำ (ราย)
พระนครศรีอยุธยา	๑๒๐,๐๐๐ / ชั่วโมง	๒๗,๒๖๒,๘๐๐	๑๘,๖๖๙,๙๙๖	๓๖,๗๔๖
เสนา	๑๒,๐๐๐/วัน	๒,๒๓๓,๙๘๔	๑,๔๖๗,๒๖๐	๖,๔๓๒
ผักไห่	๒,๘๘๐/วัน	๖๙๑,๘๐๕	๕๒๘,๗๒๑	๓,๐๘๒

ที่มา : ณ เดือน ตุลาคม ๒๕๕๔ สำนักงานการประปาสาขาพระนครศรีอยุธยา/สาขาเสนา/สาขาผักไห่

๑๐.๓ การบริการโทรศัพท์

สถิติบริการโทรศัพท์ ส่วนบริการลูกค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

ปีงบประมาณ ๒๕๕๔

		จำนวนเลขหมายที่มีผู้เช่าจำแนกตามประเภทผู้เช่า					
จำนวนชุมสาย	จำนวนหมายเลขที่มี	ธุรกิจ	บ้าน	สาธารณะ	ราชการ	ทีโอที	รวม
๒๑๖	๙๑,๑๐๐	๑๐,๗๙๓	๔๘,๕๑๓	๓,๒๗๗	๓,๒๑๙	๕๑๔	๖๕,๓๑๙

หมายเหตุ : ๑. ราชการ+โรงเรียน+อบต.+กรรมการปกครอง+กรมอุทยานวิทยา+กฟผ รวมกัน เป็นราชการทั้งหมด ๓,๒๑๙ เลขหมาย

๒. ธุรกิจ+ตู้สาขา รวมกันเป็นธุรกิจ ๑๐,๗๙๓เลขหมาย

ที่มา : ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ส่วนบริการลูกค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

๑๑. การคมนาคม

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีเส้นทางรถโดยสารภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและระหว่างจังหวัดต่างๆรวมทั้งสิ้นจำนวน ๗๔ เส้นทาง ดังนี้

๑. เส้นทางรถโดยสารประจำทางภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวน ๔๗ เส้นทาง แบ่งเป็น
  - ๑.๑ เส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด ๑ จำนวน ๘ เส้นทาง
  - ๑.๒ เส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด ๔ จำนวน ๓๙ เส้นทาง
๒. เส้นทางรถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัดต่าง ๆ มีจำนวน ๒๗ เส้นทาง แบ่งเป็น
  - ๒.๑ เส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด ๒ จำนวน ๔ เส้นทาง
  - ๒.๒ เส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด ๓ จำนวน ๒๓ เส้นทาง

๑๒. การท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นอดีตราชธานีที่ยาวนานที่สุดถึง ๔๑๗ ปี เป็นดินแดนที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นทั้งด้านกายภาพ ประวัติศาสตร์และอารยธรรม มีโบราณสถานที่ยังคงเหลืออยู่เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความรุ่งเรืองในอดีต องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้รับอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาไว้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๔ เป็นผลให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นเมืองที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ความสนใจเข้ามาเยี่ยมชมตลอดทั้งปี

การท่องเที่ยวสถิติการท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา(พ.ศ.๒๕๔๖ - ๒๕๕๑)

ปี	ผู้เยี่ยมเยือน	นักท่องเที่ยว	ผู้เดินทาง	รายได้(ล้านบาท)	จำนวนโรงแรม	ห้องพัก
๒๕๔๖	๒,๗๑๑,๖๐๗	๔๔๗,๔๑๒	๒,๒๖๔,๑๙๕	๓,๖๕๖.๙๐	๒๑	๑,๔๒๑
๒๕๔๗	๓,๐๒๓,๙๓๓	๕๘๒,๖๖๑	๒,๔๔๑,๒๗๒	๔,๔๗๕.๐๗	๒๗	๑,๔๔๖
๒๕๔๘	๓,๒๖๐,๕๘๙	๖๒๕,๖๔๗	๒,๖๓๔,๙๑๕	๔,๗๘๑.๐๘	๓๒	๑,๗๐๗
๒๕๔๙	๓,๓๗๓,๙๒๙	๗๗๓,๕๓๐	๒,๖๐๐,๓๙๙	๕,๑๑๘.๓๐	๓๐	๑,๙๖๔
๒๕๕๐	๓,๗๘๔,๖๑๗	๑,๐๙๕,๔๑๕	๒,๖๘๙,๒๐๒	๖,๕๔๙.๕๓	๔๗	๒,๖๗๑
๒๕๕๑	๓,๖๕๙,๔๐๒	-	-	๗,๐๗๓.๔๙	-	-

ที่มา : ปี ๒๕๔๖ - ๒๕๕๐ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)
ปี ๒๕๕๑ สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑. บริเวณเกาะเมืองและพื้นที่โดยรอบ เขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา ได้แก่พระราชวังหลวงหรือพระราชวังโบราณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ วัดพระศรีสรรเพชญ์ วิหารพระมงคลบพิตร วัดใหญ่ชัยมงคล วัดไชยวัฒนาราม วัดพนัญเชิงวรวิหาร ป้อมเพชร หมู่บ้านญี่ปุ่น เป็นต้น

๒. บริเวณอำเภอบางปะอิน และอำเภอบางไทร เช่น พระราชวังบางปะอิน วัดนิเวศน์ธรรมประวัติ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร

๓. บริเวณอำเภอนครหลวง อำเภท่าเรือ เช่น ปราสาทนครหลวง วัดเสด็จที่มีพระพุทธรูป ปางไสยาสน์ (นอน)ที่ยาวที่สุด และศิลปหัตถกรรมท้องถิ่น เช่น มีดอรัญญิก เป็นต้น

๔. สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ บริหารโดยเอกชน ได้แก่ ปางช้างแลเพนียด พิพิธภัณฑ์ล้านของเล่น ในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา

๕. ตลาดน้ำที่ขึ้นชื่อได้แก่ ตลาดน้ำวัดคลองสระบัว ตลาดน้ำวัดท่าการ้อง และตลาดน้ำอโยธยา ในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา

๖. การท่องเที่ยวแบบ Night Tour ล่องเรือชมแสงสว่างยามค่ำคืนกับบรรยากาศริมสายน้ำเจ้าพระยา รอบเกาะเมือง ผ่านสถานที่สำคัญ วัด โบราณสถาน ที่ประดับไฟไว้อย่างงดงาม และชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านริมน้ำ

สถานที่ท่องเที่ยว

๑. วัดต่างๆ

๑.๑ วิหารพระมงคลบพิตร

พระมงคลบพิตร เป็นพระพุทธรูปอิฐบุทองสัมฤทธิ์สีดำตลอดองค์ เพราะเคลือบรักไว้ สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยสมเด็จพระไชยราชา ราว พ.ศ.๒๐๘๑ สำหรับเป็นพระพุทธรูปประจำวัดชีเชียง ประดิษฐานอยู่กลางแจ้ง วิหารพระมงคลบพิตรทั้งองค์ เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยที่มีขนาดใหญ่มาก ที่สุดองค์หนึ่งของประเทศไทย

๑.๒ วัดไชยวัฒนาราม

อยู่ริมแม่น้ำฝั่งเดียวกับวัดพุทไธสวรรค์ แต่อยู่ทางด้านทิศตะวันตกของเกาะเมือง พระเจ้าปราสาททอง โปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดไชยวัฒนารามขึ้นในปี พ.ศ.๒๑๗๓ เพื่ออุทิศถวายให้เป็นอนุสรณ์สถาน ณ บ้านเดิมของพระราชมารดาและเพื่อเฉลิม พระเกียรติในการเสด็จขึ้นครองราชย์ด้วยทรงมีพระราชนิยมศิลปะแบบขอมปัจจุบันเป็นวัดร้าง แต่ยังมีพระปรางค์ ใหญ่และเจดีย์รายตามมุขคงเหลืออยู่และรูปทรงยังสมบูรณ์ดีเป็นส่วนมาก

๑.๓ วัดหน้าพระเมรุ

พระองค์อินทร์ ในรัชกาลสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ ทรงสร้างวัดหน้าพระเมรุเมื่อ พ.ศ. ๒๐๔๖ เดิมชื่อ วัดเมรุราชิการาม อยู่ริมสระบัว ตรงข้ามพระราชวังหลวง ครั้งแผ่นดินพระมหา จักรพรรดิได้ทรง ตั้งพลับพลาระหว่างวัดหน้าพระเมรุและวัดหิสดาวาสเป็นที่ทำสัญญาสงบศึกกับ พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนอง

๑.๔ วัดพนัญเชิง

อยู่ริมแม่น้ำทางด้านทิศใต้ของพระนครศรีอยุธยา เป็นวัดที่มีมาก่อนสร้างกรุงศรีอยุธยา เดิมใครเป็นผู้สร้างไม่ปรากฏหลักฐาน พระพุทธรูปซึ่งเป็น พระประธานในพระวิหาร นั้นชื่อ "พระเจ้าพนัญเชิง" สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ ๑๘๖๗ ในปี พ.ศ ๒๓๙๗ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงบูรณะใหม่ทั้งองค์ และถวายพระนามว่า "พระพุทธไตรรัตนนายก" นับเป็นพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัยที่มีอายุมากที่สุด และใหญ่ที่สุดในประเทศไทยหน้าตักกว้าง ๒๐.๑๗ เมตร และสูงจาก ชายพระขมถึง พระรัศมี ๑๙ เมตร

๑.๕ วัดพุทไธสวรรค์

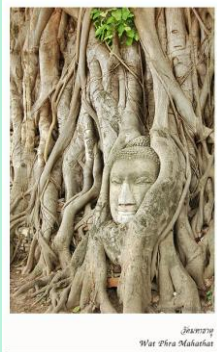

ในราว พ.ศ.๑๘๙๖ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงสถาปนาวัดพุทไธสวรรค์ ขึ้น ณ ริมฝั่ง แม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อเป็นที่ระลึกถึงตำบลเวียงเหล็กซึ่งเป็นสถานที่ทางพัก ไพร่พลเป็นระยะเวลา ๓ ปี หลังจากอพยพหนีโรคระบาดและต่อมาได้ข้ามแม่น้ำมาสร้าง กรุงศรีอยุธยา ที่ตำบลหนองโสน ในปี พ.ศ.๑๘๙๓ วัดพุทไธสวรรค์มีจุดเด่นที่องค์พระปรางค์ ลักษณะศิลปะแบบขอม งดงามเป็นที่เชิดชูแก่วัดอย่างมาก บริเวณ

พระปรางค์ล้อมรอบ ด้วยพระระเบียงที่มีพระพุทธรูปพอกปูนลงรักปิดทองพระนอนประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์

วัดมหาธาตุ
Wat Phra Mahachulalongkornrajavidyalaya

๑.๖ วัดมหาธาตุ

วัดมหาธาตุเป็นวัดใหญ่คู่กับวัดราชบูรณะ ในพงศาวดารกล่าวว่า เริ่มสร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๑ (ขุนหลวงพะงั่ว) พ.ศ.๑๙๑๗ มาแล้วเสร็จในสมัยพระรามาธิบดี และการก่อสร้างบำรุงรักษามาตลอดจนเสียกรุงในปี พ.ศ.๒๓๑๐ ทำให้มีสิ่งก่อสร้างที่สวยงามและสำคัญอยู่ มากมายโดยเฉพาะวิหารหลวงขนาดใหญ่ที่เจาะผนังเป็นช่องแทนหน้าต่างพระปรารักษ์ประธาน ของวัดซึ่งเคยเป็นที่ ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุเดิมมีความสูงจากฐานถึงยอดประมาณ ๕๐ เมตร และพังลงมาครั้งหนึ่งในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม พอถึงสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง ทรงให้บูรณะซ่อมแซมจนมีความสูงกว่าที่สร้างครั้งแรก แต่ในปัจจุบันพระปรารักษ์เหลือเพียงส่วนฐาน เพราะหักพังลงมาอีกครั้งในปี พ.ศ.๒๔๕๔ รัชสมัย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

๑.๗ วัดเจ้าพญาไท หรือ วัดใหญ่ชัยมงคล

วัดใหญ่ชัยมงคล
Wat Yai Chai Mongkhon

สร้างเมื่อ พ.ศ.๑๙๐๐ พระเจ้าอู่ทองทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ปลงศพเจ้าแก้วเจ้าไทย ที่ปลงศพ นั้นให้สถาปนาพระเจดีย์และวิหารเป็นพระอารามชื่อวัดป่าแก้ว และโปรดเกล้าฯ ให้เป็น สำนักสงฆ์เรียกคณะป่าแก้ว ปฏิบัติทางวิปัสสนาธุระ ต่อมาได้ขนานนามว่า วัดเจ้าพระยาไทย เพราะเป็นที่สถิตของสมเด็จพระวันรัตพระสังฆราช ฝ่ายขวา ซึ่งในสมัยโบราณเรียกพระสงฆ์ว่า เจ้าไทย ครั้ง

แผ่นดินสมเด็จพระนเรศวรมหาราช พ.ศ.๒๑๓๕ ทรงได้ชัยชนะใน การทำยุทธหัตถี สมเด็จพระวันรัตวัดป่าแก้ว ซึ่งขอพระราชทานอภัยโทษแก่นายทัพนายกอง ที่ตามเสด็จไม่ทันได้กราบ บังคมทูลให้ทรงสร้างพระเจดีย์ใหญ่เฉลิม พระเกียรติที่ตำบลหนองสาหร่าย จังหวัดสุพรรณบุรี และที่วัดเจ้าพระยาไทย ให้เป็นคู่กับเจดีย์ภูเขาทองที่พระเจ้าหงสาวดีสร้างไว้พระเจดีย์นี้มีขนาด สูงใหญ่ทรง ระฆัง (ปัจจุบันสูงประมาณ ๖๐ เมตร) ขนานนามว่า พระเจดีย์ชัยมงคลแต่เรียกเป็นชื่อสามัญว่า พระเจดีย์ใหญ่ต่อมาจึงเรียกชื่อวัดนี้อีกชื่อหนึ่งว่า วัดใหญ่ชัยมงคล

วัดใหญ่ชัยมงคล
Wat Yai Chai Mongkhon

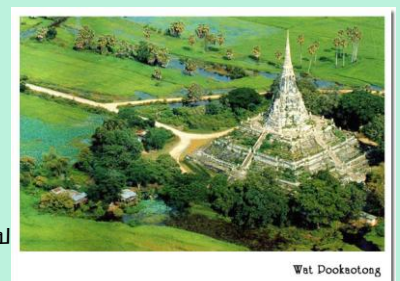
๑.๘ วัดกษัตราธิราชวรวิหาร

วัดกษัตราธิราชวรวิหาร
Wat Kasattrathiratharam

วัดกษัตราธิราชวรวิหาร เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตก ตำบลบ้านป้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา เป็นวัดโบราณ ปรากฏหลักฐานมีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เดิมชื่อ "วัดกระษัตรา" โดยความหมายของวัดสันนิษฐานว่า น่าจะเป็นวัดของพระมหากษัตริย์ในตำบล ที่ตั้งป้อมจำปาพล นอกพระนครฝั่ง ตะวันตก ส่วนด้านหลังวัดมีทุ่งกว้างเรียกว่า "ทุ่งประเซต" ซึ่งเป็นที่ตั้งกองทัพนมาในการเข้าโจมตีกรุงศรีอยุธยาหลายครั้ง ก่อนการเสียกรุงศรีอยุธยาในปี พ.ศ.๒๓๑๐

๑.๙ วัดภูเขาทอง

ข้อมูลทั่วไป

Wat Dooksoong

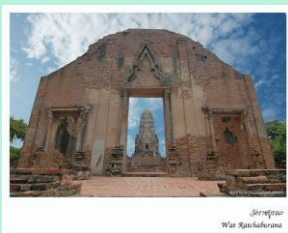
สมเด็จพระรามาธิบดีศรีสุทนต์โปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดภูเขาทองเมื่อ พ.ศ. ๑๙๓๐ ณ ทุ่งผิงตะวันออกทางด้านเหนือ ห่างจากพระราชวังไปประมาณ ๒ กิโลเมตร ต่อมาใน พ.ศ. ๒๑๑๒ พระเจ้าหงสาวดีมีชัยชนะต่อกรุงศรีอยุธยา จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเจดีย์ใหญ่ขึ้น ที่วัดนี้ เพื่อเฉลิมพระเกียรติ ครั้นรัชสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศทรงโปรดเกล้าฯ ให้ปฏิสังขรณ์พระอารามและพระเจดีย์ใหญ่ซึ่งหักพังลงมาก่อนหน้าแล้ว แต่ทรงให้เปลี่ยนรูป เจดีย์ทำเป็นรูปย่อเหลี่ยมไม้สิบสอง

๑.๑๐ วัดนิเวศธรรมประวัติ

ที่ตั้งของวัดนิเวศธรรมประวัติเป็นเกาะกลางแม่น้ำเจ้าพระยา อยู่ตรงกึ่งกับพระราชวัง บางปะอิน พระอุโบสถวัดนิเวศธรรมประวัติ คือโบสถ์ฝรั่ง แต่เป็นโบสถ์ฝรั่งแบบเก่าๆ ที่พบเห็นได้ทั่วไปในยุโรป

๑.๑๑ วัดราชบูรณะ

วัดราชบูรณะตั้งอยู่ข้างวัดมหาธาตุ สร้างขึ้นใน สมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสมพระยา) เมื่อ พ.ศ. ๑๙๖๗ ทรงบริเวณถวาย พระเพลิงศพเจ้าอ้ายพระยา และเจ้ายี่พระยา พระเชษฐาของพระองค์ ซึ่งทรงกระทำ ยุทธหัตถิ์แย่งชิงราชสมบัติจนสิ้นพระชนม์ สถานที่ กระทำยุทธหัตถิ์เชิงสะพานป่าถ่าน อันเป็นจุดกึ่งกลาง วัดมหาธาตุและวัดราชบูรณะ ก็โปรดเกล้าฯ ให้สร้างเจดีย์ขึ้น ๒ องค์

๑.๑๒ วัดพระราม

สมเด็จพระรามาธิบดีศรีสุทนต์โปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาวัดพระราม ขึ้นตรงบริเวณที่ถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) พระราชบิดา เมื่อ พ.ศ. ๑๙๑๒ ต่อมาได้มีการปฏิสังขรณ์ วัดนี้ในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ และอีกครั้งหนึ่งในสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ สถาปัตยกรรมส่วนใหญ่ จึงเป็นฝีมือช่างสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ในปัจจุบัน วัดพระรามอยู่ติดกับบึงพระราม ซึ่งเดิมเรียกว่าหนองโสน ใกล้กับพระอนุสาวรีย์สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) และอยู่ทางทิศตะวันออกของวิหารพระมงคลบพิตร

๑.๑๓ วัดธรรมิกราช

อยู่ทางด้านทิศตะวันออกของพระราชวังหลวง ตามตำนานกล่าวว่า พระยาธรรมิกราช พระราชบุตรพระเจ้าแสนน้ำผึ้ง ได้เสวยราชย์ และสร้างวัดมุขราช ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยน ชื่อตามผู้สร้างเป็นวัดธรรมิกราช ไม่พบหลักฐานว่าสร้างในปีใด แต่คงจะเป็นวัดเก่าแก่ สมัยเดียวกับวัดพนัญเชิง เป็นวัดที่ตั้งอยู่ติดขอบเขต กำแพงพระราชวังหลวง ซึ่งต่อมา ยกเป็นวัดพระศรีสรรเพชญ์ ภายในวัดมีวิหารทรงธรรมซึ่งมีขนาดใหญ่มากตั้งอยู่ บนเนินสูง เคยเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป สำคัญที่มีขนาดใหญ่เป็นพระพุทธรูปสัมฤทธิ์สมัย อุทองที่งดงามมาก ปัจจุบันเหลือเพียงพระเศียร และเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๑๔ วัดสุวรรณดาราราม

ตั้งอยู่ริมป้อมเพชร พระอัยกาในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สร้างวัดนี้ตั้งแต่ครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยาให้ชื่อว่า วัดทอง ต่อมาเมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เสด็จขึ้นครองราชย์และ

ทรงสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ เป็นราชธานี ได้โปรดเกล้าฯ ให้ปฏิสังขรณ์วัดนี้ทั้งหมด

๑.๑๕ วัดโลกยสุธาราม หรือวัดพระนอน

อยู่ถัดจากเจดีย์ศรีสุริโยทัยเข้าไปทางด้านหลังประมาณ กิโลเมตรเศษ บริเวณวัดอยู่ติดกับวัดวรเชษฐารามถ้าจะเดินทางไปชมจะไป ทางรถยนต์ผ่านไปตามถนนในบริเวณโรงงานสุราหรือจะเข้าไปตามถนนหลังพลับพลาตรีมุขในบริเวณพระ ราช วังโบราณผ่านวัดวรโพธิ์และวัดวรเชษฐารามเข้าไปจนถึงพระพุทธไสยาสน์องค์ใหญ่ ของวัดได้ พระพุทธรไสยาสน์องค์นี้ก่อด้วยอิฐถือปูนยาวประมาณ ๔๒ เมตร มีซากพระวิหารเป็น ๘ เหลี่ยม ขนาดใหญ่อยู่ชิดองค์พระเหลืออยู่หลายต้น เข้าใจว่าเป็นซากพระอุโบสถ

วัดโลกยสุธาราม
Wat Lokyasutharam

วัดโลกยสุธาราม
Wat Lokyasutharam

๑.๑๖ วัดกุฎีดาว

เป็นวัดขนาดใหญ่ ลักษณะการสร้างและรูปแบบศิลปะคล้ายกับวัดหลวงที่สร้างมาตั้งแต่สมัย อยุรยาตตอนต้น ถึงอยุธยาตอนกลาง โดยเฉพาะบัวหัวเสาที่เป็นบัวกลุ่มใช้ดินเผารูปกลีบ บัวขนาดเล็กเป็นหุ่นอยู่ภายใน คล้ายกับที่พบในวิหารหลวงของวัดพระศรีสรรเพชญ์ ซึ่งสร้างเมื่อ พ.ศ.๒๐๔๒ วัดกุฎีดาว จึงน่าจะสร้างมาแล้วอย่างน้อยในสมัยอยุธยาตอนกลาง ในรัชกาลพระเจ้าอยู่หัว ท้ายสระ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ปฏิสังขรณ์วัดนี้เมื่อ พ.ศ.๒๒๕๔ และให้สร้างตำหนักเพื่อประทับเมื่อเสด็จฯ มาทอดพระเนตรการบูรณะ ซึ่งแล้วเสร็จใน ๓ ปี ตำหนักหลังนี้ได้ชื่อว่า "ตำหนักก้ามเกวียน"

วัดกุฎีดาว : อรุณยา

๑.๑๗ วัดมเหยงค์

วัดมเหยงค์สร้างในรัชสมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) เมื่อ พ.ศ.๑๙๘๑ สถาปัตยกรรม เป็นแบบลังกา คือ เจดีย์ประธานทรงระฆัง บนฐานมีช้างล้อมรอบ เจดีย์ราย ก็เป็นทรงระฆัง วัดนี้ได้รับการปฏิสังขรณ์ครั้งแรกในสมัยพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ พ.ศ.๒๒๕๒ ระหว่างนั้นทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระตำหนักขึ้น นอกกำแพงวัดเพื่อประทับทอดพระเนตร การปฏิสังขรณ์ ซึ่งกินเวลานานถึง ๓ ปีเศษ เมื่อเสร็จสมบูรณ์แล้วโปรดเกล้าฯ ให้มีการเฉลิมฉลอง เป็นการใหญ่ถึง ๗ วัน ตามพงศาวดารกล่าวถึงวัดนี้ไว้ว่า เมื่อครั้งเสียกรุงศรีอยุธยาเมื่อ พ.ศ.๒๑๑๒ พระเจ้ากรุงหงสาวดี ได้ตั้งทัพหลวงบัญชาการอยู่ ณ วัดมเหยงค์ แห่งนี้ ระยะเวลาปิดล้อม กรุงศรีอยุธยานานถึง ๙ เดือน

๑.๑๘ วัดบรมพุทธาราม

วัดบรมพุทธารามอยู่ในบริเวณสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ชาวบ้านเรียกกันทั่วไปว่า วัดกระเบื้องเคลือบ เพราะเดิมนั้นพระอุโบสถมุงด้วยกระเบื้องเคลือบสีเหลืองแกมเขียว วัดนี้สมเด็จพระเพทราชาทรงสร้างขึ้นที่พระนิเวศน์เดิม

๑.๑๙ วัดธรรมาราม

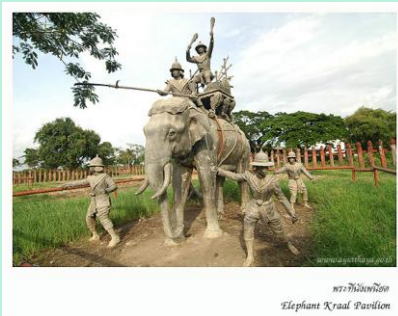
วัดธรรมาราม เป็นวัดโบราณสร้างแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็น ราชธานี อยู่ที่บ้านป้อม อำเภอ พระนครศรีอยุธยา จะสร้างมาแต่รัชสมัยใด ใครเป็นผู้สร้างไม่ปรากฏหลักฐาน สร้างมาไม่น้อยกว่า ๔๑๔ ปี ที่ตั้งของ วัดปัจจุบัน ในอดีตสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี

๑.๒๐ วัดท่าการ้อง

วัดท่าการ้อง เป็นวัดโบราณมีมาแต่สมัยอยุธยา สร้างขึ้นก่อนปี พ.ศ. ๒๐๙๒ ประมาณ ๔๕๐ ปีเศษมาแล้ว ไม่ปรากฏหลักฐานว่าใครเป็นผู้สร้างและสร้างใน ปี พ.ศ. ไต สันนิษฐานว่าคงเป็นวัดที่ ราชกรุสร้าง เพราะไม่ปรากฏรายชื่อพระ อารามหลวงสมัยอยุธยา ตามบันทึกพระราชพงศาวดาร วัดท่าการ้องมีบทบาท สำคัญใน ประวัติศาสตร์ของกรุงศรีอยุธยามากมาย วัดท่าการ้องได้เป็นที่ฝึกฝน ศิลปะแม่ไม้มวยไทยของนักมวยไทย ที่มีชื่อเสียงท่านหนึ่งคือ นายขนมต้ม

๒. พระที่นั่งเพนียด

พระที่นั่งเพนียดองค์นี้ เป็นที่สำหรับพระราชอาชิตีประทับทอด พระเนตรการจับช้างเถื่อนในเพนียดซึ่งนำมา ใช้ ประโยชน์ในราชการทั้งในเวลาปกติและในเวลาสงคราม การจับช้างเถื่อนนี้ ถ้าหากมีแขกบ้านแขกเมืองเข้ามา ในฤดู ที่พอจะจับช้าง ให้แขกเมืองชมทุกคราวไป ดังเช่นปรากฏในจดหมายเหตุของชาวเลิย เดอโชมองต์ ราชทูตฝรั่งเศส ที่เข้ามาในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราชโปรดให้ชมการจับช้างเถื่อนที่เพนียด เมืองลพบุรีครั้งนี้ ในรัชกาลที่ ๕ ซึ่งเป็นรัชกาล สุดท้ายที่พระราชอาชิตีแห่งประเทศไทย โปรดให้มีการจับช้างเถื่อน พระที่นั่งเพนียด และตัวเพนียด ที่ยังคงเหลือ ซากอยู่ในปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดให้ซ่อมครั้งหนึ่ง ต่อมา พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้กรมหลวงเทพพลภักดีเป็นแม่กอง ออกไปซ่อมอีกครั้งหนึ่ง ถึงรัชกาล ที่ ๕ พระที่นั่งนี้ชำรุดจึงโปรดให้ซ่อมอีกครั้ง

๓. พระราชวังหลวงหรือพระราชวังโบราณ

พระราชวังหลวงที่ปรากฏในพระนครศรีอยุธยาปัจจุบันคงเหลือแต่ฐาน อาคารให้เห็น เท่านั้นสันนิษฐานว่า พระเจ้าอยู่ ทองสร้างพระราชวังตั้งแต่เมื่อครั้งประทับอยู่ที่เวียงเล็ก เมื่อ พ.ศ. ๑๘๙๐ และเมื่อสร้างกรุงเสร็จใน พ.ศ. ๑๘๙๓ จึง ย้ายมาประทับที่พระราชวังใหม่ริม หนองโสน พระที่นั่งต่างๆ ในครั้งแรกนี้สร้างด้วยไม้อยู่ในบริเวณซึ่งปัจจุบันเป็น วัดพระศรีสรรเพชญ์ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๑๙๙๑ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ทรงถวายที่บริเวณ พระราชวังเดิมสร้างเป็น วัด ในเขต พระราชวัง เรียกว่า "วัดพระศรีสรรเพชญ์" แล้วทรงสร้าง พระราชวังหลวงใหม่เลื่อนไปทางทิศเหนือ ชิดริม แม่น้ำลพบุรี พระที่นั่งต่างๆ ในเขตพระราชวังหลวงหรือที่เรียกในปัจจุบันว่า พระราชวังโบราณ เดิมเป็นที่ประทับ ของ พระมหากษัตริย์อยุธยาทุกรัชกาล ตั้งอยู่ริมกำแพงพระนครศรีอยุธยาทางด้านเหนือ มีถนนสายรอบ กรุงผ่าน จากวังจันทร์เกษมไปเพียง ๒ กิโลเมตร เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่ เวลา ๐๘.๓๐ น. - ๑๖.๓๐ น. รายละเอียดเพิ่มเติม ติดต่อ โทร. ๐๓๕-๒๔๒๒๘๔

บริเวณพระราชวังมีพระที่นั่งที่สำคัญดังนี้

▶ พระที่นั่งวิหารสมเด็จ ตั้งอยู่ตอนใต้สุดเป็นปราสาทยอดปรางค์ มีมุขหน้าหลังยาวแต่มุขข้างสั้น มีกำแพงแก้วล้อม ๒ ด้าน ตามพงศาวดารกล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าปราสาททองทรงโปรดฯ ให้สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๑๘๖ เพื่อแทนพระที่นั่งมัง คลาภิเชกที่ถูกฟ้าผ่าไฟไหม้ ชาวบ้านเรียนกว่า "ปราสาททอง" เนื่องจากเป็นปราสาทปิดทององค์แรกที่สร้างขึ้น สำหรับประกอบพระราชพิธีสำคัญ ต่าง ๆ

▶ พระที่นั่งสรรเพชญปราสาท เป็นปราสาทยอดปรางค์ตั้ง อยู่ตรงกลาง สร้างแบบเดียวกับพระที่นั่งวิหารสมเด็จ มีมุข

ยื่นออกมาเพื่อเสด็จออกรับแขกเมือง มีโรงช้างเผือกกระหนาบอยู่สองข้าง

▶พระที่นั่งสุริยาสน์อมรินทร์ เป็นปราสาทจตุรมุขก่อด้วยศิลาแลง อยู่ติดกำแพงริมแม่น้ำ เดิมชื่อ "พระที่นั่งสุริยามรินทร์" ต่อมาเปลี่ยนเป็นชื่อนี้เพื่อให้คล้องกับชื่อ "พระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท" ก่อสร้างเป็นปราสาทจตุรมุขยกพื้นสูงกว่าพระที่นั่งองค์อื่น ๆ ใช้เป็นที่สำหรับประทับทอดพระเนตร ขบวนแห่ทางน้ำ

▶พระที่นั่งจักรวรรดิไพชยนต์ สมเด็จพระเจ้าปราสาททองทรงสร้างเมื่อ พ.ศ.๒๑๗๕ พระราชทานนามว่า "พระที่นั่งศิริโยธธรมหาพิมาณบรรยงค์" คล้ายปราสาทที่นครธม ต่อมาเปลี่ยนเป็น "พระที่นั่งจักรวรรดิไพชยนต์" ลักษณะเป็นปราสาทตรีมุข ตั้งอยู่บนกำแพงชั้นในหน้าพระราชวัง เป็นที่สำหรับทอดพระเนตรกระบวนแห่และฝึกซ้อมทหารเหมือนพระที่นั่งพุทไธสวรรย์ที่พระบรมมหาราชวัง กรุงเทพมหานคร

▶พระที่นั่งตรีมุข อยู่ข้างหลังพระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท ไม่ปรากฏปีที่สร้าง เข้าใจว่าเดิมเป็นพระที่นั่งฝ่ายใน และเป็นที่ประทับในอุทยานา

▶พระที่นั่งบรรยงก์รัตนาสน์ (พระที่นั่งท้ายสระ) เป็นปราสาทจตุรมุข ตั้งอยู่บนเกาะกลางสระน้ำ สมเด็จพระเพทราชาโปรดฯ ให้สร้างขึ้นเป็นที่ประทับสำราญพระราชหฤทัย เมื่อ พ.ศ.๒๒๓๓ และได้เสด็จประทับตลอดรัชกาล มีพระแท่นสำหรับทอดพระเนตรปลาที่ทรงเลี้ยงไว้สระนั้นด้วย

▶พระที่นั่งทรงปืน อยู่ริมสระด้านตะวันตก ใกล้พระที่นั่งบรรยงก์รัตนาสน์ น่าจะใช้เป็นที่ฝึกซ้อมเพลงอาวุธและในสมัยพระเพทราชาทรงใช้เป็นที่พักเสด็จออก ขุนนาง

๔. พิพิธภัณฑ์

๔.๑ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา

Chao Sam Phraya National Museum

ตั้งอยู่ที่ตำบลประตูชัย ใกล้กับศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (หลังเก่า) เยื้องสถาบันราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๒ โดยใช้เงินที่ประชาชนเช่า พระพิมพ์ซึ่งขุดได้จาก กรุวัดราชบูรณะ ที่สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ (เจ้าสามพระยา) ทรงสร้าง จึงให้ชื่อว่า "เจ้าสามพระยา" พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งนี้เมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๔ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเจ้าสามพระยาเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งแรกของ

ประเทศไทยที่มีรูปแบบการจัดแสดงแผนใหม่ คือ นำโบราณวัตถุมาจัดแสดงไม่มากจนแน่น และได้นำเสนอที่น่าสนใจ สถาปัตยกรรมเป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ สิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ พระพุทธรูปประทับนั่งห้อยพระบาท เป็นพระพุทธรูป สมัยทวารวดีที่เคยประดิษฐานในซุ้ม พระสถูปโบราณวัดพระเมรุ จังหวัดนครปฐม ซึ่งกรมศิลปากรได้พยายามติดตาม ชิ้นส่วนต่าง ๆ ขององค์พระที่กระจัดกระจายไปอยู่ในที่ต่าง ๆ มาประกอบ ขึ้นเป็นองค์พระได้อย่างสมบูรณ์นับว่าเป็น พระพุทธรูปที่มีค่ามากองค์หนึ่ง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยาเปิดให้ชมทุกวัน เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐ น. - ๑๖.๐๐ น.

๔.๒ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจันทรมหหรือวังหน้า

ตั้งอยู่ริมแม่น้ำป่าสัก มุมทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะเมือง ใกล้ตลาดหัวรอ สร้างในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ครั้นยังทรงเป็นมหาอุปราชครองเมืองพิษณุโลก เมื่อ พ.ศ.๒๑๑๒ เคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระยุพราช

Wang Chankasem or the Front Palace (Wang Na)

และพระมหากษัตริย์หลายพระองค์ เมื่อคราวเสียกรุงในปี พ.ศ.๒๓๑๐ วังนี้ได้ถูกข้าศึกเผาทำลายเสียหายมาก และถูกทิ้งร้าง จนถึงรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้โปรดให้ซ่อมพระที่นั่งพิมานรัตยา และพลับพลาจตุรมุขไว้เป็นที่ประทับ เมื่อเสด็จพระพาสพระนครศรีอยุธยา และสมัยรัชกาลที่ ๗ โปรดให้เปลี่ยนเป็น ศาลากลางจังหวัด จนกระทั่งได้สร้างศาลากลางใหม่แล้ว กรมศิลปากร จึงได้ใช้เป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจนถึงปัจจุบันนี้เปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ อังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐

น. - ๑๖.๐๐ น.

โบราณสถานที่น่าสนใจ

► **กำแพงและประตูวัง** เป็นสิ่งที่สร้างใหม่ในรัชกาลที่ ๔ ของเดิมมีอาณาเขตกว้างขวางกว่าที่เป็นในปัจจุบัน เพราะขุดพบรากฐานของพระที่นั่งนอกกำแพงวัดด้านในและพบซากอิฐในบริเวณเรือนจำ หลายแห่ง

► **พลับพลาจตุรมุข** เป็นพลับพลาเครื่องไม้ตั้งอยู่บนศาลาใกล้ประตูด้านทิศตะวันออก เดิมเป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเวลาเสด็จประพาส ปัจจุบันจัดแสดงเครื่องลายครามของจีน อาวุธสมัยโบราณ และเครื่องราชูปโภคของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

► **พระที่นั่งพินิตยาลัย** เป็นตึกหม้อยู่กลางพระราชวัง เคยเป็นที่ตั้งศาลากลางมณฑลและจังหวัดมาหลายปี ปัจจุบันแสดงพระพุทธรูป เทวรูป พระพิมพ์สมัยต่าง ๆ และเครื่องไม้จำหลักสมัยอยุธยา

► **พระที่นั่งพิสัยศัลลักษณ์** (หอสองกล้อง) เป็นหอสูงสี่ชั้น อยู่ริมพระราชวังด้านทิศตะวันตก สร้างในสมัย สมเด็จพระนารายณ์มหาราช แต่หักพังลงมาเมื่อคราวเสียกรุงครั้งที่ ๒ หอที่เห็นอยู่ในปัจจุบันสร้าง ในสมัยรัชกาลที่ ๔ ตามรากฐานเดิม ทรงใช้เป็นที่พักผ่อนพระเนตรดาว

๕. โบราณสถานในเกาะบางปะอิน

เกาะบางปะอินอยู่ห่างจากเกาะเมือง ซึ่งเป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัดพระ นครศรีอยุธยาออกไป ๔๐ กิโลเมตร คือจากตัวจังหวัดไปตามถนน พหลโยธิน เลี้ยวขวาเข้าทางแยกตรง กม. ที่ ๓๕ เลี้ยวเข้าไป ๗ กิโลเมตร ก็จะถึงพระราชวังบางปะอิน อัตราค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ ๓๐ บาท เด็ก-นิสิต- นักศึกษา- ภิกษุ-สามเณร ๒๐ บาท นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ๕๐ บาท

ภายในพระราชวังบางปะอิน มีสิ่งที่น่าสนใจดังนี้

► พระที่นั่งไอศวรรย์ทิพย์อาสน์ เป็นปราสาทอยู่กลาง สระ สร้างใน รัชกาลที่ ๕ เดิมสร้างด้วยเครื่องไม้ทั้งองค์ ต่อมา รัชกาลที่ ๖ ทรงโปรดให้เปลี่ยนเสา และพื้นเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กทั้งหมด

► พระที่นั่งวโรภาษพิมาน เป็นท้องพระโรงอยู่ทางเหนือของ "สะพาน เสด็จ" ซึ่งเป็นทำนน้ำสำหรับเสด็จพระราชดำเนินขึ้นลง เดิมเป็นเรือน ไม้สองชั้น เป็นที่ตั้งที่ประทับและท้องพระโรงร่วมกัน ต่อมารัชกาลที่ ๕ โปรดให้รื้อสร้างใหม่เป็นอาคารแบบฝรั่ง ใช้เป็นท้องพระโรง สำหรับเสด็จออกขุนนางในงานพระราชพิธี สิ่งสำคัญในพระที่นั่ง เป็นภาพชุดพระราชพงศาวดาร กับภาพเรื่องอิเหนา พระอภัยมณี และรามเกียรติ์

► พระที่นั่งอุทยานภูมิเสถียร อยู่ทางทิศตะวันออกตรงข้ามกับสระน้ำ เป็นพระที่นั่งสร้างด้วยไม้ น่าเสียดายที่ไฟไหม้หมด ไม่มีสิ่งใดเหลือ นอกจากหอสูงก่ออิฐปูนรูปหกเหลี่ยมซึ่งเรียกว่า หอพระ เท่านั้น

► พระที่นั่งเวหาสน์จำรูญ อยู่ตอนเหนือของพระราชวัง พระที่นั่งองค์ นี้พระยาโชฎีก ราชเศรษฐี (ฟัก) สร้างถวายตามแบบพระราชวังจันทน์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ มักเสด็จประทับในฤดูหนาว

► พระที่นั่งวิสุทธิทัศนียา เป็นหอสูง สร้างบนเกาะน้อย อยู่ระหว่างพระที่ นั่งอุทยานภูมิเสถียรกับพระที่นั่งเวหาสน์จำรูญ เป็นพระที่นั่ง ๓ ชั้น มีบันไดเวียน ทรงใช้เป็นที่พักผ่อนพระเนตรสภาพบ้านเมืองโดยรอบ

► โรงละคร รัชกาลที่ ๖ โปรดให้สร้างขึ้นบริเวณที่ประทับฝ่ายใน เป็น พลับพลาไม้หลังเล็ก ๆ สร้างในสวนริมสระต่อจากพระที่นั่งอุทยาน ภูมิเสถียรไปทางทิศตะวันตก

► อนุสาวรีย์สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทากุมารีรัตน์ (อนุสาวรีย์พระนางเรือล่ม) เป็นอนุสาวรีย์หินอ่อน บรรจุพระสรีรังคาร ของ สมเด็จพระนางเจ้าสุนันทา

► อนุสาวรีย์พระอัครชายาเธอพระองค์เจ้าเสาวภาคณาภิรัตน์และ เจ้าฟ้าสามพระองค์ อยู่ใกล้กับอนุสาวรีย์พระ นางเรือล่ม

► สภาคารราชประยูร เป็นตึก ๒ ชั้น อยู่ริมแม่น้ำนอกกำแพงพระราชวัง ตั้งอยู่หน้าพระที่นั่งวโรภาษพิมานด้าน ทิศใต้ รัชกาลที่ ๕ โปรดให้ สร้างเป็นที่ประทับของเจ้านายฝ่ายหน้า

► เขมมณเทียรเทวราช เป็นศาลประดิษฐานเทวรูปรัชกาลที่ ๕ โปรดให้สร้างขึ้นตรงศาลเดิมที่ชาวบ้านสร้าง อุทิศถวายสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง

► วัดชุมพลนิกายาราม อยู่บริเวณหัวเกาะตรงสะพานข้ามไปสถานีรถไฟ สมเด็จพระเจ้าปราสาททองโปรดให้ สร้าง

เมื่อ พ.ศ. ๒๑๗๕

▶ วัดพระนิเวศน์ธรรมประวัติ อยู่นอกเกาะทางด้านทิศใต้ คนละฝั่งกับพระราชวัง รัชกาลที่ ๕ โปรดให้สร้างให้ มีรูปทรงต่างจากจังหวัดอื่นๆ เป็นศิลปะแบบกอธิค สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๑ โปรดให้เป็นพระอาราม สำหรับพระสงฆ์ฝ่ายนิกายธรรมยุติ

๖. ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร

จัดตั้งขึ้นในเขตที่ดินปฏิรูปเพื่อการเกษตร ตำบลช้างใหญ่ อำเภอบางไทร มีเนื้อที่ทั้งหมดเกือบ ๑,๐๐๐ ไร่ ศูนย์ศิลปาชีพนี้มุ่ง ฝึกอบรมอาชีพเกี่ยวกับ งานศิลปหัตถกรรมต่าง ๆ วิชาที่สอนให้แก่เกษตรกร ได้แก่ การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากเส้นใย พืช การแกะสลัก การทำตุ๊กตา การประดิษฐ์ ดอกไม้เทียม การทำเครื่องเรือน การทอผ้า การย้อมสี และผลิตภัณฑ์จาก ผ้า ผลิตภัณฑ์ที่เสร็จแล้วมีจำหน่ายที่ศูนย์ศิลปาชีพ บางไทรฯ การเดินทางไปยังศูนย์ฯ สามารถไปทางเรือตามลำน้ำ เจ้าพระยา มาขึ้นที่ท่าของศูนย์ หรือไปทางรถยนต์ เมื่อถึงอำเภอบางปะอินแล้วมีทางแยก เข้าสู่สายบางไทร-สามโคก

ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร
Bang Sai Arts and Crafts Center at Bang Sai

ระยะทาง ๒๔ กิโลเมตร ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร เปิดให้เข้าชมทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ และวังปลาจะปิดเฉพาะวันจันทร์ และวันอังคาร

๗. ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา

ประกอบด้วยอาคารหลัก ตั้งอยู่บนถนนโรจนะ ติดกับมหาวิทยาลัยพระนครศรีอยุธยาในเกาะตัวเมือง และอาคารผนวก ตั้งอยู่ ณ บริเวณเคยเป็น หมู่บ้านญี่ปุ่น ต. เกาะเรียน ศูนย์ฯ นี้เป็นสถาบันวิจัยแห่งชาติด้านอยุธยาศึกษา โดยเฉพาะประวัติศาสตร์ไทย สมัยที่พระนครศรีอยุธยาเป็น ราชธานี เป็นพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์อยุธยา ซึ่งแสดงสิ่งจำลองที่ได้มาจากการค้นคว้าวิจัย โดยใช้วิธีการและเทคโนโลยีของการจัดพิพิธภัณฑ์ และการจัดแสดงนิทรรศการสมัยใหม่ รวมทั้งเป็น ศูนย์ข้อมูลและห้องสมุดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์อยุธยาด้วย เปิดทำการทุกวัน เว้น วันจันทร์ อังคาร เวลา ๙.๐๐-๑๖.๓๐ น. วันหยุดปิดเวลา ๑๗.๐๐ น

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา
Ayutthaya Historical Study Centre

๘. ศาลหลักเมือง

พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาหลายฉบับกล่าวความต้องกันว่า สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) ทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยา เมื่อวันศุกร์ ขึ้น ๖ ค่ำ เดือน ๕ พุทธศักราช ๑๘๙๓ ซี่พ้อพราหมณ์ให้ฤกษ์ตั้งพิธีกลบบาตร ได้สังข์ทักษิณาวรรตได้ต้นหมัน ใบหนึ่ง สันนิษฐานว่าได้มีการสถาปนาหลักเมืองขึ้นในคราวเดียวกัน แต่ได้ปรักพังสูญไปในคราวพุทธศักราช ๒๓๑๐ และมีได้สถาปนาใหม่ในสมัยกรุงธนบุรีที่ตั้งของหลักเมืองเดิมนั้น จากหลักฐานเอกสารทางประวัติศาสตร์

และหลักฐานจากการขุดค้นทางโบราณคดีพบว่า ตั้งอยู่ใกล้กับศาลพระกาฬและสี่แยกตะแลงแกง เนื่องในมหามงคลสมัยสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๒๕ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ดำริให้สร้างศาลหลักเมืองขึ้นใหม่ เพื่อเป็นสิริมงคลตามประเพณีโบราณที่ปฏิบัติสืบทอดกันมา

๙. สวนสาธารณะ

๙.๑ สวนสาธารณะพระราม

สวนสาธารณะพระรามหรือสวนสาธารณะบึงพระราม อยู่ในตำบลประตูชัย อำเภพระนครศรีอยุธยา ภายในเต็มไปด้วยวัดโบราณ (ร้าง) โดยเฉพาะวัดพระราม บึงพระราม นั้นเข้าใจว่ามีมาก่อนกรุงศรีอยุธยา เดิมเรียกว่า หนองโสน หรือเรียกว่าบึงชีขัน สวนสาธารณะบึงพระรามมีเนื้อที่ ๒๗๔ ไร่ และมีปูชนียสถานที่สำคัญ คือ พระที่นั่งเย็น และอุทยานมหาปราสาท

๙.๒ สวนศรีสุริโยทัย

อยู่ในเกาะเมืองด้านทิศตะวันตก เป็นโบราณสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา เพราะสถานที่นี้มีได้เป็นเพียงอนุสรณ์สถานของ วีรสตรีไทยองค์แรกเท่านั้น หากแต่ยังหมายถึงการยืนเกียรติแห่งสตรีไทยที่ได้รับการยกย่องมาตั้งแต่บรรพกาล

๙.๓ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์พระนครศรีอยุธยาตั้งอยู่บนเกาะเมืองเก่าซีก ตะวันออกตะวันออกของคลองท่อ เป็นสวนสาธารณะขนาดใหญ่ที่ปลูกต้นไม้ในวรรณคดี ประกอบด้วยโบราณสถาน อาคาร และศาลาไทยตลอดจน ถนนและสะพาน เพื่อเสริมให้มี บรรยากาศแบบไทย สมัยกรุงศรีอยุธยา นอกจากนี้ ยังมีโครงการพัฒนาพื้นที่เป็น สวนป่าสมุนไพรและอุทยานประวัติศาสตร์ในอนาคต

๑๐. หมู่บ้านโปรตุเกส / หมู่บ้านญี่ปุ่น

๑๐.๑ หมู่บ้านโปรตุเกส

ตั้งอยู่ตำบลลำเภาลุ่ม อำเภอพระนครศรีอยุธยา บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาทางทิศตะวันตก อยู่ทางใต้ของตัวเมืองพระนครศรีอยุธยา ชาวโปรตุเกสเข้ามาติดต่อกับกรุงศรีอยุธยาครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.๒๐๕๔ โดยอัลฟองโซ เอออัลมูเคอร์ก ผู้สำเร็จราชการของโปรตุเกสประจำเอเชียได้ส่ง นายดูอาร์เต้ เฟอ์นันเดส เป็นทูตเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีกับสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ แห่งกรุงศรีอยุธยา ปัจจุบันที่ดิน

แห่งนี้ ปรากฏมีโบราณสถานอยู่รวม ๓ แห่ง คือ ชานเปาโล ชานโดมิงโก และชานเปร์โต ซหลักฐานทางโบราณคดีสำคัญคือ พบซากของโบราณสถานโครงกระดูก และเครื่องปั้น ดินเผาภายในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

๑๐.๑ หมู่บ้านญี่ปุ่น

ตั้งอยู่ที่ตำบลเกาะเรียน อำเภอพระนครศรีอยุธยาโดยเมื่อ ปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ ชาวต่างประเทศเข้ามาค้าขายในกรุงศรีอยุธยา มีจำนวนมากขึ้นทาง การญี่ปุ่นได้อนุญาต ให้ชาวญี่ปุ่นเดินเรือออกไปค้าขายกับต่างชาติได้ โดยออกไปอนุญาต ออกไปค้าขายแล้วยังปรากฏว่ามีเรืออื่น ๆ ของชาวญี่ปุ่นเดินทางไปค้าขายใน ประเทศทาง ตะวันออกเฉียงเหนือด้วย ในบรรดาพวกที่ไปค้าขายมีพวกหนึ่งเดินทางมายังกรุงศรีอยุธยา พระเจ้าแผ่นดินไทยมีพระราชานุญาตให้ชาวญี่ปุ่นมาตั้งหลักแหล่งในกรุง ศรีอยุธยาเหมือนชาติอื่น ๆ นับตั้งแต่นั้นมา ปัจจุบันสมาคมไทย-ญี่ปุ่น ได้จารึกประวัติศาสตร์ความเป็นมาของหมู่บ้านญี่ปุ่นในสมัยกรุงศรีอยุธยามา ตั้งไว้ภายในหมู่บ้านญี่ปุ่น และปรับปรุงบริเวณหมู่บ้านให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และอนุสรณ์สถานระหว่างไทย-ญี่ปุ่น

๑๑. พระราชานุสาวรีย์

๑๑.๑ พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย

พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงมีน้ำพระราชมหุทัย มุ่งที่จะเทิดทูนพระเกียรติคุณ และพระมหาวีรกรรมอันยิ่งใหญ่ของ สมเด็จพระสุริโยทัย ให้ปรากฏเป็นอนุสรณ์แห่งศักดิ์และศรีจารึกเกียรติประวัติ อยู่คู่ชาติไทย ตราบชั่วกาลนาน

๑๑.๒ พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

โครงการก่อสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช เป็นโครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ตามพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ก่อสร้างบริเวณทุ่งภูเขาทอง เป็นสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อการพักผ่อน และมีการปลูกสวนป่า เพื่อเป็นพื้นที่สีเขียว

๑๓. พระเจดีย์ศรีสุริโยทัย

พระเจดีย์ศรีสุริโยทัยอยู่ในเกาะเมืองด้านทิศตะวันตก เป็นโบราณสถานที่สำคัญยิ่งแห่งหนึ่งใน เขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เพราะสถานที่นี้มีได้เป็นเพียงอนุสรณ์สถาน ของวีรกษัตริย์ตรีไทยพระองค์แรกเท่านั้น หากแต่ยังหมายถึงการยืนยันเกียรติแห่งสตรีไทย ที่ได้รับการยกย่องจากสังคมไทยมาแต่ครั้งบรรพกาลอีกด้วย

กิจกรรมที่น่าสนใจในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
งานยอยศยิ่งฟ้า อยุรยามรดกโลก

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความโดดเด่นทั้งในด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมายาวนาน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงได้รับการประกาศจากประชาคมโลก โดยองค์การยูเนสโก ให้สถาปนาเมืองแห่งประวัติศาสตร์นี้ ให้เป็นเมือง “มรดกโลก” ทางด้านวัฒนธรรม ในวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔

ขอเชิญชวนทุกท่านร่วมสัมผัสบรรยากาศความเจริญรุ่งเรืองในอดีตกับประวัติศาสตร์แห่งกรุงศรีอยุธยาได้ในช่วงเดือนธันวาคมของทุกปี หรือติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานพระนครศรีอยุธยา โทร.๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๖-๗

โดยในปีนี้มีการจัดงานระหว่างวันที่ ๑๐-๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ นี้

งานตรุษจีนกรุงเก่า อุดรยามหามงคล

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการจัดงาน “ตรุษจีนกรุงเก่า อุดรยามหามงคล” ขึ้นเป็นประจำในช่วงวันตรุษจีนของทุกปี จึงขอเชิญชวนทุกท่านเข้าร่วมงานดังกล่าว โดยสามารถติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานพระนครศรีอยุธยา โทร.๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๖-๗

โดยในปีนี้มีจัดงานระหว่างวันที่ ๒๐-๒๒ มกราคม ๒๕๕๕ นี้

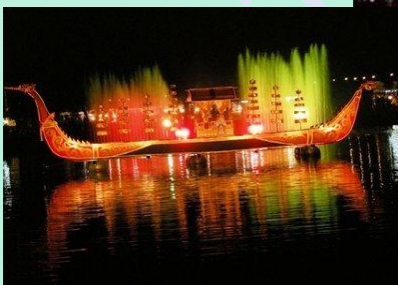

งานลอยกระทงตามประเพณีและแข่งเรือยาวประเพณีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร

ในอดีตสมัยกรุงศรีอยุธยา ปรากฏหลักฐานในจดหมายเหตุว่ามี "พระราชพิธีชักโคม ลอยพระประทีป" ซึ่งได้ว่างเว้นไปในคราวเสียกรุง เหลือแต่เพียงประเพณีของราษฎร ซึ่งในปัจจุบันได้มีการรื้อฟื้น และจำลองพระราชพิธีดังกล่าว เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับบรรยากาศของราชสำนัก ซึ่งนับเป็นงานลอยกระทงที่ยิ่งใหญ่ งานหนึ่งของประเทศ

สามารถสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ แผนกประชาสัมพันธ์ สำนักงานอำนวยการ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร โทร. ๐ ๓๕๓๖ ๖๒๕๒-๔ หรือสำนักงาน ททท. งานพระนครศรีอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๖-๗

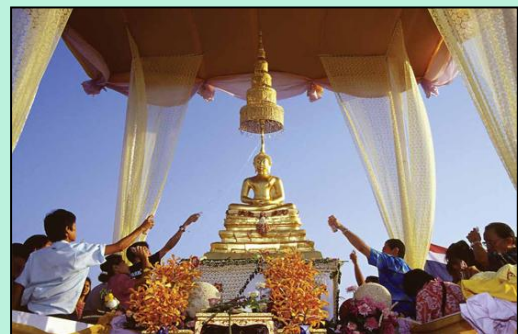
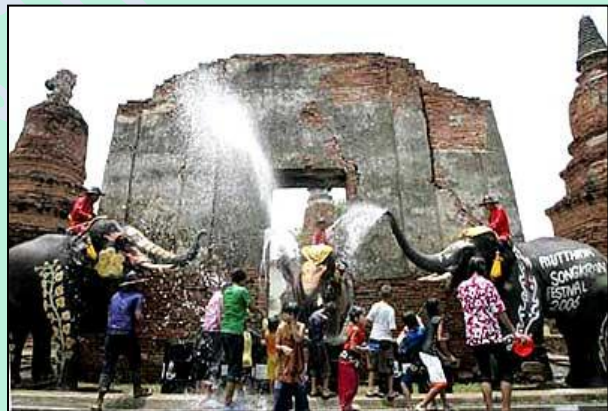

งานประเพณีสงกรานต์กรุงเก่า

ทำบุญตักบาตรหน้าวิหารพระมงคล บพิตร ปล่อยนก ปล่อยปลา รดน้ำขอพรผู้สูงอายุ ชมขบวนแห่ประเพณีสงกรานต์กรุงเก่า เล่นน้ำสงกรานต์กับช้าง ชมประเพณีแห่หงส์ ธงตะขาบ การแต่งกายแบบมอญ ร่วมทำบุญ ตักบาตรแบบมอญ สรงน้ำพระจากราง ไม้ไผ่ ที่วัดทองบ่อ

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่
กองการศึกษา สำนักงาน
เทศบาลนคร
พระนครศรีอยุธยา โทรศัพท์
๐-๓๕๒๕-๒๑๖๘
ททท. สำนักงาน
พระนครศรีอยุธยา โทรศัพท์
๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๖-๗ โทรสาร
๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๘

งานประเพณีแห่เทียนพรรษากรุงเก่า

ก่อนวันเข้าพรรษา ๑ วัน ในช่วงเดือนกรกฎาคมของทุกปี ขอเชิญชมขบวนแห่เทียนพรรษาทั้งทางบกและทางน้ำ เพื่อนำเทียนไปถวายตามวัดต่างๆ โดยจัดงานขึ้นที่บริเวณหน้าพิพิธภัณฑ์จันทระเกษม และร่วมทำบุญกุศลที่วัดต่างๆในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สามารถติดต่อ สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ เทศบาลนคร
พระนครศรีอยุธยา (กองการศึกษา) โทร. ๐ ๓๕๒๕ ๒๑๖๘
หรือ สำนักงาน ททท. งานพระนครศรีอยุธยา โทร. ๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๖-๗

ฟื้นฟูเอกลักษณ์ “วันนายขนมต้ม”

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้จัดงาน “วันนายขนมต้ม” เพื่อเป็นการรักษาและ อนุรักษ์ศิลปปะการต่อสู้ป้องกันตัวแบบไทยให้คงอยู่คู่ประเทศไทยและเผยแพร่ไป สู่นานาชาติ ภายในงานยังมีการจัดการแข่งขันมหกรรมศิลปปะการต่อสู้แบบมวยไทย การสัมมนา การประกาศเกียรติคุณบุคคลสำคัญของวงการมวยไทย การออกร้านจำหน่ายอุปกรณ์กีฬามวยไทย ฯลฯ ท่านสามารถติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ สำนักงาน ททท. โทร.๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๖-๗

ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ – เกษตร / แคนตาลูป / Homestay

ผู้สักับเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โครงการในพระราชดำริ บนพื้นที่กว่า ๑๐๐ ไร่ ตั้งอยู่ตำบลระโสม อำเภอบางปะอิน “สวน วาสนาเมล่อน” ท่านจะได้ชมการปลูก แตงเมล่อน แคนตาลูปแต่งได้หัววัน ๘ สายพันธุ์ รสชาติหวานอร่อย สามารถเลือกซื้อ ผลผลิตสดใหม่ได้ถึงสวน และสัมผัสโฮมสเตย์บ้านแก้วในสวน อำเภอบางปะอิน เรียนรู้ การผลิตยาเม็ดลูกกลอนสมุนไพร ฯลฯ

ท่านสามารถ
ติดต่อ สอบถามได้ที่
ศูนย์ท่องเที่ยวอยุธยาสำนัก งาน ททท.โทร.๐
๓๕๓๒๒ ๗๓๐ ๑ หรือ ๐ ๓๕๒๔๖ ๐๗๖-๗

ปางช้างอยุธยา

ปางช้างอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีกิจกรรม บริการนั่งช้างลุยน้ำ เข้าป่า ชมนกป่าหลากหลายชนิดชม โบราณสถาน ไหว้พระวัดมเหยงคณ์ บริการนั่งเกวียนเทียมวัว ชมโบราณสถาน และการแสดงโชว์ทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐น. สอบถามข้อมูลโทร. ๐-๓๕๘๘-๑๖๗๘ โทรสาร ๐-๓๕๘๘๑๖๙๙

วังช้าง แลphenียด

ปางช้างอยุธยา แลphenียด ในปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็น วังช้าง แลphenียด เพื่อ เป็นสิริมงคลแก่เจ้าของและสถานที่ ที่อยู่ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และเป็นพื้นที่มรดกโลก มีการจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้ขี่ช้าง ให้อาหารช้าง ชมการแสดงช้าง ถ่ายรูปกับช้างและสัตว์อื่นๆ ชื่อของที่ระลึกเป็นต้น ท่านสามารถติดต่อ สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ๐๘๙-๘๘๒๒๓๕๘ ๐๓๕-๓๒๘-๖๘๕

นั่งรถม้าชมโบราณสถาน

กรุงเก่ารถม้านั่งรถม้า พาเที่ยว เมืองกรุงเก่า เป็นการท่องเที่ยวที่ช่วยอนุรักษ์สภาพแวดล้อม ไม่ก่อเกิดมลภาวะ นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสความอลังการของโบราณสถาน ปราสาท ราชวัง และวัดวาอารามเก่าแก่ต่าง ๆ ของกรุงเก่าจากการโดยสารบนรถม้าที่มีสารพัดซึ่งได้รับการอบรม

มาอย่างดี รถม้าบรรทุกผู้โดยสารได้ครั้งละ ๒ - ๓ คน สถานที่จอดรถม้าอยู่บริเวณศาลาริมถนนใกล้วัดพระราม รายละเอียดติดต่อ กรุงเก่ารถม้า โทร. ๐๘ ๖๑๓๔ ๙๕๙๙, ๐๘ ๓๐๔๐ ๕๐๕๘, ๐๘ ๑๙๔๖ ๒๕๔๐

นั่งรถรางล้อยาง ชมแสง เสียงสัญญาณ

การแสดงแสง เสียง สัญจร พระนครศรีอยุธยา จัดในรูปแบบของรถรางล้อยางท่องเที่ยวในเขตอุทยานประวัติศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จุดเริ่มต้นที่ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา ซึ่งรถรางล้อยางจะแล่นไปตามเส้นทางที่กำหนด ใช้เวลารอบละประมาณ ๔๕ นาที ถึง ๑ ชั่วโมง เพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ผู้สนใจสามารถติดต่อสำรองที่นั่งได้แก่ ศูนย์ประวัติศาสตร์อยุธยา โทรศัพท์ ๐๓๕-๒๔๕๑๒๓ หรือสอบถามข้อมูลได้ที่ศูนย์ท่องเที่ยวอยุธยา

โทรศัพท์ ๐๓๕-๓๒๒๗๓๐-๑

ตุ๊ก ตุ๊กอยุธยา

ให้ชาวถิ่นพาเที่ยวรถสามล้อเครื่อง หรือที่เรารู้จักกันดีในชื่อ รถตุ๊กตุ๊ก ได้นำเข้าจากประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๓ และถูกดัดแปลงเพื่อใช้แทนรถสามล้อถีบ จนกลายเป็นพาหนะคู่เมืองอยุธยา บริการด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะทำให้นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสกับ วิถีชีวิตตามชุมชนต่างๆ ได้อย่างใกล้ชิด

สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานพระนครศรีอยุธยา โทร. ๐ ๓๕-๓๒ ๒๗๓๐-๑ , ๐ ๓๕๒๔ ๖๐๗๖-๗ หรือเรียกใช้บริการรถตุ๊ก ตุ๊ก ได้ที่ สหกรณ์บริการรถยนต์ สามล้ออยุธยาจำกัด โทร. ๐๘๑-๗๔๕๘๗๘๖ ๐๓๕-๒๕๑๒๑๙ , ๐๓๕-๒๓๒๖๔๐-๑ ๐๘๗-๒๕๖๘๖๗ , ชมรมรถตุ๊ก ตุ๊ก สถานีรถไฟอยุธยา โทร. ๐๘๗-๓๖๕๓๐๑๐, ๐๘๓-๐๓๙๓๗๕๕ กลุ่ม สามล้อถีบฟ้าอำไพ โทร. ๐๘๑-๙๙๔๓๙๐๔

ตลาดน้ำคลองสระบัว

ตลาดน้ำอยุธยา คลองสระบัว ตั้งอยู่บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นอกเกาะเมืองด้านทิศเหนือ (ทุ่งขวัญ) และอยู่ใจกลางสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ คือ อนุสรณ์สถานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช วัดหน้าพระเมรุ และเพนียดคล้องช้าง

ตลาดน้ำคลองสระบัว สามารถ

ไปได้ทุกวันเสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ โดย ตลาดน้ำคลองสระบัว เปิดตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐ น. - ๑๗.๓๐ น. หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับ

ตลาดน้ำคลองสระบัว สามารถติดต่อได้ที่ โทรศัพท์ ๐๒ ๖๑๐ ๙๔๕๘

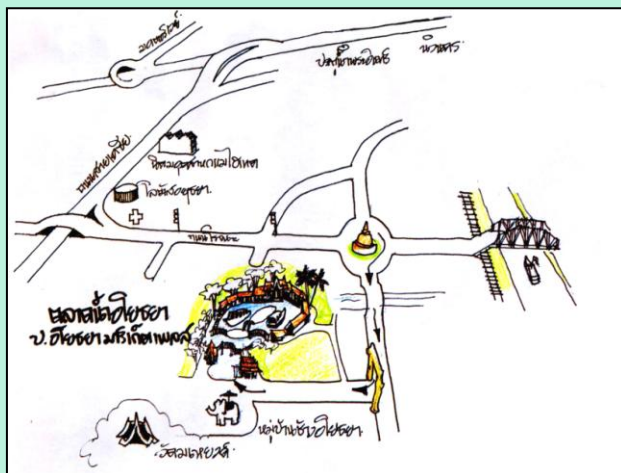
ตลาดน้ำอโยธยา

ตลาดน้ำอโยธยา ตั้งอยู่ในตำบลไผ่ลิง อำเภอพระนครศรีอยุธยา เป็นตลาดน้ำแห่งใหม่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา บริเวณกว้างขวาง และมีความเป็นเอกลักษณ์ในความเป็นไทย ตลาดน้ำแห่งใหม่ใจกลางเมืองอยุธยา ที่มีการลงทุนแล้วมากกว่า ๑๕๐ ล้านบาท สถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่มาแรงที่สุดในประเทศไทยตอนนี้ วันนี้ชื่อเสียงของตลาดน้ำแห่งนี้ดังซจรขยายไปทั่วประเทศไทย และดังไปไกลถึงต่างประเทศ ด้วยบรรยากาศและความงดงามของสถาปัตยกรรมไทย รวมไปถึงภาพวิถีชีวิตไทยแบบย้อนยุคที่ผสมผสานกับยุคสมัยใหม่อย่างลงตัว ที่ทำให้ผู้มาเยือนได้หวนนึกถึงวันวานและเสน่ห์แบบไทยๆ ด้วยสิ่งต่างๆเหล่านี้ จึงไม่ใช่เรื่องน่าแปลกใจเลยที่จะมีผู้คนจากทั่วประเทศเดินทางมาเยือนตลาดน้ำแห่งนี้ อย่างมากมายมหาศาล

ปัจจุบันมีร้านค้ามากกว่า ๓๐๐ ร้านค้า ที่ตลาดน้ำอโยธยามีบริการนั่งเรือเที่ยวชมบรรยากาศรอบตลาดน้ำ และมีการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย วันละ ๓ รอบในวันธรรมดา และ ๕ รอบในวันเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งการแสดงจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับ ศิลปวัฒนธรรมไทยทั้ง ๔ ภาค ประวัติศาสตร์ชนชาติไทย และการปลุกจิตสำนึกให้คนไทยรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยการแสดงจะมีการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงตลอดจากนักแสดงหลายชุดและหลายสถาบันการศึกษา การแสดงต่างนั้นจะเลือกจากเยาวชนในพื้นที่จังหวัดอยุธยาและจากสถาบันการศึกษาต่างๆในจังหวัด

ท่านสามารถติดต่อ สอบถามเพิ่มเติม โทร. ๐-๓๕๘๘-๑๖๗๘ โทรสาร ๐-๓๕๘๘-๑๖๙๙

ตลาดน้ำวัดท่าการ้อง

วัดท่าการ้อง เป็นวัดเก่าแก่สมัยอยุธยา ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาทางทิศตะวันตกของเกาะเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยานักท่องเที่ยวนิยมแวะมาสักการะพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์นามว่า "พระพุทธรัตนมงคล" หรือที่เรียกกันว่า "หลวงพ่อยิ้ม" สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอนต้น

ภายในบริเวณด้านหลังของวัดท่าการ้องได้จัดให้เป็นตลาดน้ำ ซึ่งของขายในตลาดก็จะเป็นพวกของกินหลากหลายชนิด ทั้งกล้วยเตี๋ยวเรือ ข้าวผัด ของกินเล่น ราคาของกินที่นี่ราคาก็ไม่แพง บริเวณตลาดน้ำวัดท่าการ้องเปิดทุกวันเสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ติดต่อสอบถามวัดท่าการ้องโทร. ๐ ๓๕๓๒ ๓๐๘๘, ๐ ๓๕๒๑ ๑๐๗๔

ตลาดลาดชะโด

ตลาดลาดชะโด เป็นตลาดเก่าแก่ในเขตอำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีอายุกว่า ๑๐๐ ปี โดยพัฒนามาจากเรือนแพค้าขายของชาวจีนที่ตั้งอยู่สองฝั่งคลองในรูปแบบตลาดน้ำ ต่อมาได้สร้างเป็นตลาดไม้ริมฝั่งคลองสำหรับการค้าขาย แล้วขยายเข้าไปสู่ฝั่งเรื่อย ๆ จำนวนเกือบร้อยคูหาในชุมชนมีวัด โรงเรียน ศาลเจ้า โรงสี และโรงฉายภาพยนตร์ที่ยังคงสภาพแบบเดิม

สอบถามข้อมูล

เพิ่มเติมที่ เทศบาลตำบลลาดชะโด เลขที่ ๙๙ หมู่ ๑ ตำบลหนองน้ำใหญ่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๓๕๗๔ ๐๒๖๓ - ๔

ตลาดโก้งโค้ง (บ้านแสงโสม)

ตลาด

โก้งโค้งเปิดบริการทุกวัน เสาร์-อาทิตย์ ตั้งแต่
เวลา ๑๐.๐๐-๑๖.๐๐ น. สอบถามเพิ่มเติม
โทร. ๐-๓๕๗๒-๘๒๘๖, ๐๘-๙๑๐๗-๘๔๔๓

เป็นตลาดโบราณย้อนยุคที่น่า สนใจแห่งหนึ่งเรียกว่า " บ้านแสง
โสม" ลักษณะเป็นบ้านเรือนไทยหมู่ใหญ่ คงความเป็นสถาปัตยกรรมไทย
โบราณ และสามารถสัมผัสกับบรรยากาศเก่าๆ แบบสมัยกรุงศรีอยุธยา และ
พบกับวิถีชีวิตของไทยในอดีตที่ถูกรื้อฟื้นขึ้นมาเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

ตลาดเคียรช้าง

ตลาดเคียรช้างตั้งอยู่ที่ตำบลไผ่ลิง อำเภอพระนครศรีอยุธยา ก่อตั้งขึ้นจากแนวคิดที่ได้นำวิถีไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา มาผสมผสานกับความร่วมสมัยในเชิงศิลปะแห่งยุค และไอเดียใหม่ ๆ เพื่อผนวกรวมความเป็นไทยในรูปแบบเฉพาะตัวจนเป็นที่มาของ ตลาดเคียรช้าง ไทย อีป มาร์เก็ต สร้างความตื่นตาตื่นใจแก่ผู้พบเห็นในความสร้างสรรค์ ศิลปะแบบไทยประยุกต์ รวมถึงร้านรวงที่เข้ามาสร้างสีสันในความฮิปด้วยคอนเซ็ปต์ที่แตกต่างกัน เช่น

กิจกรรมที่น่าสนใจในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาปี ๒๕๕๕

๑. คาราวานรถโบราณ
๒. ฉลอง ๒๐ ปี มรดกโลก เทียวเมืองเก่า เล่าประวัติศาสตร์
๓. งานความสัมพันธ์อยุธยา ไทย – จีน และงานเทศกาลตรุษจีน
๔. ยอยชิงฟ้า อยุธยามรดกโลก

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความโดดเด่นทั้งในด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมา ยาวนาน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงได้รับการประกาศจากประชาคมโลก โดยองค์การยูเนสโก ให้สถาปนาเมืองแห่งประวัติศาสตร์นี้ ให้เป็นเมือง “มรดกโลก” ทางด้านวัฒนธรรม ในวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ขอเชิญชวนทุกท่านร่วมสัมผัสบรรยากาศความเจริญรุ่งเรืองในอดีตกับประวัติศาสตร์แห่งกรุงศรีอยุธยาได้ ระหว่างวันที่ ๑๐ – ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

๕. วันช้างไทย
๖. เปิดโลกวัฒนธรรม ไหว้ครูมวยไทย
๗. สัปดาห์อนุรักษ์มรดกไทย
๘. งานสงกรานต์กรุงเก่า
๙. เทศกาลกินกล้วยเดี่ยว เทียวอยุธยา
๑๐. งานความสัมพันธ์อยุธยา ไทย – เปอร์เซีย
๑๑. งานความสัมพันธ์อยุธยา ไทย – ศรีลังกา
๑๒. แห่เทียนพรรษาทางน้ำ ตลาดลาดชะโด
๑๓. งานความสัมพันธ์ อยุธยา – อาเซียน
๑๔. ลอยกระทงตามประเพณี ศูนย์ศิลปาชีพนางไพร

การเดินทางมาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้หลายเส้นทางดังนี้

รถยนต์

- ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ผ่านประตูน้ำพระอินทร์ แล้วแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒ เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๐๙ เข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๐๔ (ถนนแจ้งวัฒนะ) หรือทางหลวงหมายเลข ๓๐๒ (ถนนงามวงศ์วาน) เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๐๖ (ถนนติวานนท์) แล้วข้ามสะพานนนทบุรีหรือสะพานนวพล ไปยังจังหวัดปทุมธานีต่อด้วยเส้นทาง ปทุมธานี-สามโคก-เสนา (ทางหลวงหมายเลข ๓๑๑๑) เลี้ยวแยกขวาที่อำเภอเสนา เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๓๒๖๓ เข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ใช้เส้นทางกรุงเทพฯ-นนทบุรี-ปทุมธานี ทางหลวงหมายเลข ๓๐๖ ถึงทางแยกสะพานปทุมธานี เลี้ยวเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๓๔๗ แล้วไปแยกเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๓๐๙ ผ่านศูนย์ศิลปาชีพบางไทร อำเภอบางปะอิน เข้าสู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รถไฟ

การเดินทางไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยาสามารถใช้บริการรถไฟโดยสารที่มีปลายทางสู่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีบริการทุกวัน ขบวนรถไฟจะผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในเขตอำเภอบางปะอิน อำเภอพระนครศรีอยุธยา และอำเภอภาชี แล้วรถไฟจะแยกไปภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สถานีชุมทางบ้านภาชี นอกจากนี้การรถไฟฯ ยังจัดขบวนรถจักรไอน้ำเดินทางระหว่างกรุงเทพฯ-พระนครศรีอยุธยาในโอกาสพิเศษ ปีละ ๓ ขบวน คือ วันที่ ๒๖ มีนาคม (วันสถาปนาการรถไฟและเป็นวันที่ระลึกถึงการเปิดทางรถไฟสายแรกวิ่งระหว่างกรุงเทพฯ-นครราชสีมา ในปี พ.ศ. ๒๔๓๓) วันที่ ๒๓ ตุลาคม (วันปิยมหาราช เพื่อรำลึกถึงพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงให้กำเนิดกิจการรถไฟไทย) และวันที่ ๕ ธันวาคม (วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช) สอบรายละเอียดได้ที่ การรถไฟแห่งประเทศไทย โทร. ๐ ๒๒๒๐ ๔๓๓๔, ๐ ๒๒๒๐ ๔๔๔๔, ๐ ๒๒๒๓ ๗๐๑๐, ๐ ๒๒๒๓ ๗๐๒๐, ๑๖๙๐ หรือที่เว็บไซต์ www.railway.co.th

รถโดยสารประจำทาง

บริษัท ขนส่ง จำกัด มีบริการรถโดยสารธรรมดาและรถโดยสารปรับอากาศไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกวัน วันละหลายเที่ยว โดยออกจากสถานีขนส่งหมอชิต ถนนกำแพงเพชร ๒ รถโดยสารปรับอากาศชั้น ๑ กรุงเทพฯ-พระนครศรีอยุธยา และรถโดยสารปรับอากาศชั้น ๒ กรุงเทพฯ-ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร-พระนครศรีอยุธยา สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๒๘๕๒-๖๖ หรือที่เว็บไซต์ www.transport.co.th

รถตู้โดยสารจากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิและฟิวเจอร์ปาร์ค รังสิต

เรือ

การเดินทางไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยทางน้ำเป็นที่นิยมของชาวต่างประเทศ เพราะนอกจากจะได้ชมทัศนียภาพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนริมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาแล้ว ยังเป็นการย้อนให้เห็นถึงประวัติศาสตร์สมัยที่กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี และมีการติดต่อค้าขายกับชาวต่างชาติทางเรือบนสายน้ำเจ้าพระยาแห่งนี้ บริการเรือนำเที่ยวจากกรุงเทพฯไปพระนครศรีอยุธยามีดังนี้

- เรือมโนราห์ ๒ ออกจากท่าโรงแรมแมริออท รีสอร์ทแอนด์สปา ใช้เวลา ๓ วัน ๒ คืน แวะเที่ยวชมตั้งแต่ กรุงเทพฯ วัดอรุณฯ พิพิธภัณฑ์เรือ ผ่านเกาะเกร็ด นนทบุรี วัดปทุมคงคา แวะวัดต่างๆ ในพระนครศรีอยุธยา บางปะอิน โทร. ๐ ๒๔๗๖ ๐๐๒๑-๒
- เรือมิตรเจ้าพระยา เรือออกจากท่าช่วงเวลา ๐๘.๐๐ น. ทุกวันอาทิตย์ แวะศูนย์ศิลปาชีพบางไทร บางปะอิน ขากลับแวะวัดเฉลิมพระเกียรติ และกลับถึงกรุงเทพฯ เวลา ๑๘.๐๐ น. อัตราค่าโดยสารผู้ใหญ่ ๓๙๐ บาท เด็ก ๓๐๐ บาท โทร. ๐ ๒๖๒๓ ๖๑๖๙, ๐ ๒๒๒๕ ๖๑๗๙
- เรือเมฆขลา มีบริการนำเที่ยวสู่พระราชวังบางปะอินและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบบ ๒ วัน ๑ คืน พร้อมอาหารและเครื่องดื่ม โดยเรือจะออกจากท่าโรงแรมแม่น้ำ เวลา ๑๔.๓๐ น. และเดินทางกลับโดยรถยนต์ (หรือจะ

เลือกเดินทางไปโดยรถยนต์ใช้เวลา ๐๗.๐๐ น.และเดินทางกลับโดยทางเรือ) อัตราค่าโดยสาร ๔,๕๐๐-๗,๖๐๐ บาท โทร. ๐ ๒๒๕๖ ๖๖๖๖

๔. เรือริเวอร์สันทันครุยส์ บริการเรือนำเที่ยวไปเช้า-เย็นกลับ พร้อมอาหาร สู่พระราชวังบางปะอินและนำเที่ยวใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเช่น วัดมหาธาตุ วัดโลกยสุธาราม รถออกจากศูนย์การค้าริเวอร์ซิตีเวลา ๐๘.๐๐ น.และเดินทางกลับโดยทางเรือเวลา ๑๖.๓๐ น. อัตราค่าโดยสารคนละ ๑,๘๐๐ บาท โทร. ๐ ๒๒๖๖ ๙๑๒๕-๖, ๐ ๒๒๖๖ ๙๓๑๖

๕. เรือไฮไลต์ครุยส์ มีบริการเรือนำเที่ยวทุกวัน สู่พระราชวังบางปะอิน นำเที่ยวพระนครศรีอยุธยา เช่น วัดใหญ่ชัยมงคล วัดมหาธาตุ วัดพระศรีสรรเพชญ์ พร้อมอาหาร รถออกจากลานจอดรถใกล้โรงแรมแชงกรีล่าเวลา ๐๘.๐๐ น. เดินทางกลับโดยทางเรือ อัตราค่าโดยสารคนละ ๑,๖๐๐ บาท โทร. ๐ ๒๒๓๖ ๗๗๗๗ ต่อ ๖๒๐๔-๕, ๐ ๒๒๓๖ ๙๙๕๒

๖. เวลด์ทราเวล เซอร์วิส จัดรายการนำเที่ยวสู่พระราชวังบางปะอินและจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นประจำทุกวัน พร้อมอาหารบุฟเฟต์ รถออกจากท่าริเวอร์ซิตีเวลาประมาณ ๐๗.๓๐ น.กลับถึงเวลา ๑๖.๓๐ น. เดินทางกลับทางเรือ อัตราค่าบริการคนละ ๑,๖๐๐ บาท โทร. ๐ ๒๒๓๔ ๔๘๗๕

๗. เรือมณฑา (Classic Barges) บริการเรือเหมานำเที่ยวอยุธยา แบบ ๒ วัน ๑ คืน และ ๓ วัน ๒ คืน ติดต่อโทร. ๐ ๑๘๑๓ ๑๔๙๕ เว็บไซต์ <http://www.classic-barges.com>

๘. อยุธยา โบ๊ท แอนด์ ทราเวล จัดรายการนำเที่ยวไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยาไปเช้า-เย็นกลับ และ ๒ วัน ๑ คืน แพคเกจทัวร์ ทัวร์ขี่จักรยาน ล่องเรือรอบเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา ติดต่อโทร. ๐ ๒๗๔๖ ๑๔๑๔, ๐๘ ๑๔๕๖ ๙๘๖๒, ๐๘ ๙๔๕๖ ๓๗๐๐, ๐๘ ๑๗๓๓ ๕๖๘๗ เว็บไซต์ <http://www.ayutthaya-boat.com>

การคมนาคมภายในตัวจังหวัด จ.พระนครศรีอยุธยา

การเดินทางในตัวเมือง

มีรถตุ๊กตุ๊กบริการในอัตรา ๒๐ - ๔๐ บาทต่อคนขึ้นอยู่กับระยะทาง ค่าบริการรถตุ๊กตุ๊กจากสถานีรถไฟไปยังตัวเมือง ราคาประมาณ ๓๐ บาท ค่าบริการภายในเกาะเมืองราคา ๒๐ บาท ค่าเช่าตุ๊กตุ๊กต่อชั่วโมงประมาณ ๒๐๐ บาท นอกจากนี้ยังมีบริการรถสองแถววิ่งจากสถานีรถไฟไปยังตัวเมือง และจากตัวเมืองไปยังบางปะอิน (รถออกจากตลาดเจ้าพรหม) ราคาประมาณ ๓๐ บาท ใช้เวลาเดินทาง ๕๐ นาที

การเดินทางจากอำเภอเมืองพระนครศรีอยุธยาไปยังอำเภอต่าง ๆ

อำเภอเมือง	กิโลเมตร
อำเภอพระนครศรีอยุธยา	- กิโลเมตร
อำเภอบางบาล	๑๐ กิโลเมตร
อำเภอบางปะหัน	๑๓ กิโลเมตร
อำเภออุทัย	๑๕ กิโลเมตร
อำเภอบางปะอิน	๑๗ กิโลเมตร
อำเภอนครหลวง	๒๐ กิโลเมตร
อำเภอวังน้อย	๒๐ กิโลเมตร
อำเภอเสนา	๒๐ กิโลเมตร
อำเภอมหาราช	๒๕ กิโลเมตร
อำเภอภาชี	๒๕ กิโลเมตร
อำเภอผักไห่	๒๙ กิโลเมตร
อำเภอบางซ้าย	๓๔ กิโลเมตร
อำเภอบางไทร	๔๕ กิโลเมตร
อำเภอบ้านแพรก	๕๓ กิโลเมตร
อำเภอท่าเรือ	๖๐ กิโลเมตร
อำเภอลาดบัวหลวง	๖๕ กิโลเมตร

ที่มา <http://www.tour-thai.net/centre/ayutthaya/traveltrip.html>

สนามกอล์ฟ นอร์ทเทิร์น รังสิต กอล์ฟ คลับ (Northern Rangsit Golf Club)

ที่อยู่ ๑๙/๒ หมู่ ๗ ถ.พหลโยธิน กม.๕๘
 ต.วังน้อย อ.วังน้อย
 จ.พระนครศรีอยุธยา
 โทรศัพท์ ๐๓๕-๗๔๔๕๙๖-๙
 โทรสาร ๐๓๕-๗๔๔๕๙๖-๙

สนามกอล์ฟ เมืองเอก วังน้อย (Muang
 Ake Wang Noi Golf)

ที่อยู่ ๘๕ หมู่ ๔ ถนนพหลโยธิน กม. ๖๑
 อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 ๑๐๑๓๗
 โทรศัพท์ ๐๓๕-๒๑๔๘๒๕-๙
 โทรสาร ๐๓๕-๒๑๔๘๒๘

สนามกอล์ฟ บางไทร คันทรี คลับ (Bangsai Country Golf Club)

ที่อยู่ ๓๗ / ๓ หมู่ ๓ ต.บางพลี อ. บางไทร อ.อยุธยา โทรศัพท (๐๓๕) ๓๗๑๔๕๑ , (๐๑) ๙๐๕๑๘๗๗ , (๐๑) ๖๔๓๙๑๒๑ , (๐๙) ๑๗๑๗๑๘๐ โทรสาร (๐๓๕) ๓๗๑๔๕๑

สนามกอล์ฟ กรีนเวิลด์ ไพรวเท กอล์ฟแลนด์ (Green World Private Golf Land)

ที่อยู่ ๓๗ หมู่ ๘ อ.บางซ้าย จ.อยุธยา
โทร (๐๓๕) ๓๗๙๔๑๒-๖
โทรสาร (๐๓๕) ๓๗๙๔๑๑
ติดต่อกองเทพฯ เลขที่ ๓๗๙ ถนนศรีวาร วัง
ทองหลาง บางกะปิ กรุงเทพฯ โทร
๕๓๙๔๖๑๓-๖ โทรสาร ๕๓๙๑๙๔๖

อยุธยาगอล์ฟ क्लับ (Ayutthaya Golf Club)

ที่อยู่ ๑๖/๒ หมู่ ๑ ถ. เลี้ยวเมืองอยุธยา ตำบล เกาะเรียน อำเภอ พระนครศรีอยุธยา จ. อยุธยา ๑๓๐๐๐
โทรศัพท์ ๐๓๕-๗๐๓๖๖๔-๖ แฟกซ์ ๐๓๕-๗๐๓๖๖๗

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑
(พระนครศรีอยุธยา นนทบุรี ปทุมธานี และสระบุรี)

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัด

“เป็นผู้นำในภูมิภาคด้านอุตสาหกรรมสะอาด การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ
และเกษตรปลอดภัย โดยมีบ้านเมืองที่น่าอยู่ มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย
มีการพัฒนาการศึกษา และนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง”

ประเด็นยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

“ การปรับโครงสร้างการผลิตและยกระดับเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มผลิตภาพภาคอุตสาหกรรม ”

เป้าประสงค์

ภาคอุตสาหกรรมมีผลิตภาพสูงขึ้น และมีการใช้ความรู้และเทคโนโลยีในระดับที่สูงขึ้น

กลยุทธ์หลัก

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายวิสาหกิจกลุ่มจังหวัดเพื่อยกระดับผลิตภาพตลอดห่วงโซ่อุปทาน
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัด
3. สร้างฐานข้อมูลรวมของกลุ่มจังหวัดที่เป็นประโยชน์ต่อการผลิตและการเพิ่มผลิตภาพด้านการอุตสาหกรรม
4. พัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรภาครัฐและเอกชน และ แรงงานในภาคอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัด ให้มีความพร้อมปฏิบัติงานในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) อยู่ในระดับที่แข่งขันได้
5. สร้างอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัดเพื่ออนาคต และผลักดันให้อุตสาหกรรมใช้เทคโนโลยีเพื่ออนาคตและสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ (Value Creation)
6. สนับสนุนการจัดหาแรงงานและการพัฒนาวัตถุดิบสำหรับภาคอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัด

เจ้าภาพหลัก

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เจ้าภาพรอง

จังหวัดสระบุรี

จังหวัดนนทบุรี

จังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒

“ การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ”

เป้าประสงค์

- ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟู
- ควบคุมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

กลยุทธ์หลัก

1. ใช้มาตรการบังคับทางกฎหมายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง(ควบคุมการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิด)
2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม สร้างภูมิปัญญา และ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติ ขยะ และสิ่งแวดล้อม
3. มีระบบป้องกันและบำบัดมลพิษทั้งทางน้ำ ทางเสียง และทางอากาศ
4. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มจังหวัดเพื่อประโยชน์ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม
5. เพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อป้องกันมลพิษ และก่อให้เกิดความร่มรื่น

เจ้าภาพหลัก

จังหวัดนนทบุรี

เจ้าภาพรอง

จังหวัดสระบุรี

จังหวัดปทุมธานี

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓

“ การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้สมดุลและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ”

เป้าประสงค์

พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืนและรักษาสภาพแวดล้อม

กลยุทธ์หลัก

๑. พัฒนาขีดความสามารถของชุมชนและองค์กรปกครองท้องถิ่นให้สามารถพัฒนารูปแบบสินค้าและบริการการท่องเที่ยว เพื่อการสร้างรายได้ ให้คุ้มค่ากับการลงทุน
๒. สร้าง ส่งเสริม อนุรักษ์ ปันฟูหรือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดให้ยั่งยืนมีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากล
๓. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ และการตลาดเพื่อเน้นการเพิ่มของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ
๔. ยกระดับมาตรฐานการให้บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงในกลุ่มจังหวัด
๕. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มจังหวัดเพื่อประโยชน์ด้านการท่องเที่ยว
๖. พัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการท่องเที่ยว เพื่อผลักดันบทบาทของกลุ่มจังหวัดสู่เวทีโลก

เจ้าภาพหลัก

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เจ้าภาพรอง

จังหวัดสระบุรี

จังหวัดปทุมธานี

จังหวัดนนทบุรี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔

“ การพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพและยกระดับคุณภาพชีวิต ”

เป้าประสงค์

ประชาชนมีความมั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดี

กลยุทธ์หลัก

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนสร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยระบบและวิธีการที่หลากหลาย ทันสมัย และมีคุณภาพ ภายใต้หลักธรรมาภิบาล
๒. ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในกลุ่มจังหวัดโดยใช้มาตรการทางสังคมและกระบวนการยุติธรรม อย่างเป็นรูปธรรม
๓. เร่งรัดพัฒนาให้ประชาชนมีความสามารถ ทักษะในการพึ่งตนเองและสามารถทำงานตามความต้องการของตลาดแรงงานในกลุ่มจังหวัด
๔. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มจังหวัดเพื่อการสร้างสังคมให้มีคุณภาพ และยกระดับคุณภาพชีวิต
๕. ส่งเสริมให้มีการจัดการด้านสังคมต่อชุมชน ภาคเอกชน ในกลุ่มจังหวัดสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันครอบครัว และพัฒนาศักยภาพ
๖. คำนึงครองสมาชิกทุกช่วงวัยอย่างเป็นองค์รวม

เจ้าภาพหลัก

จังหวัดปทุมธานี

เจ้าภาพรอง

จังหวัดสระบุรี

จังหวัดนนทบุรี

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕

“ การพัฒนาการเกษตรแบบดั้งเดิมให้เป็นการเกษตรที่มีความสะอาด ปลอดภัยและมีคุณภาพ ”

เป้าประสงค์

สินค้าทางการเกษตรมีความปลอดภัยตั้งแต่กระบวนการผลิตจนถึงผู้บริโภค

กลยุทธ์หลัก

๑. ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่ระบบการรองรับมาตรฐาน
๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีภาคเกษตรกรรมให้เป็นเกษตรปลอดภัย
๓. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการตลาดและวิสาหกิจชุมชนของกลุ่มสถาบันในกลุ่มจังหวัด
๔. ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย
๕. พัฒนาการบริหารจัดการสินค้าเกษตรปลอดภัย
๖. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ เพื่อเป็นพื้นฐานในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยอย่างยั่งยืน

เจ้าภาพหลัก

จังหวัดสระบุรี

เจ้าภาพรอง

จังหวัดปทุมธานี

จังหวัดนนทบุรี

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖

“ การบริหารจัดการ การเชื่อมโยงคมนาคมและบริการระหว่างภาค (Logistics) ”

เป้าประสงค์

1. ให้การขนส่งมีความปลอดภัย
2. ความสามารถในการแข่งขันสูง
3. ผู้ใช้บริการได้รับความสะดวกรวดเร็ว
4. ระบบการบริหารจัดการขนส่ง มีสมรรถนะเพิ่มขึ้น
5. บุคลากรฝ่ายจัดการ การบริหารจัดการขนส่ง มีความรู้และสามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการขนส่งได้อย่างต่อเนื่อง
6. สามารถลดมลภาวะทางเสียง และ ทางอากาศที่เกิดจากการใช้เส้นทางขนส่งของกลุ่มจังหวัด

กลยุทธ์หลัก

๑. พัฒนาเครือข่ายการคมนาคมทางบก ทางน้ำ ทางราง และ ระบบท่อในกลุ่มจังหวัด
๒. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มจังหวัดเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการด้านการจัดการขนส่ง และ ควบคุมมลภาวะต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเส้นทางขนส่ง
๓. พัฒนาระบบการขนส่งมวลชนของกลุ่มจังหวัด
๔. ลดอุบัติเหตุ และ เพิ่มศักยภาพในการเข้าถึงและแก้ไขปัญหา ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขนส่ง และการคมนาคมในกลุ่มจังหวัด
๕. ส่งเสริมการประกอบธุรกิจคลังสินค้าในกลุ่มจังหวัดด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม เพื่อการแข่งขัน
๖. สนับสนุนและจูงใจให้มีการรวมกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจ เพื่อสร้างเครือข่ายการให้บริการในกลุ่มจังหวัด
๗. ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และ พัฒนาการควบคุมและลดมลภาวะที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขนส่งและการคมนาคมในกลุ่มจังหวัด

เจ้าภาพหลัก

จังหวัดสระบุรี

เจ้าภาพรอง

จังหวัดปทุมธานี

จังหวัดนนทบุรี

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

วิสัยทัศน์จังหวัด

“ พระนครศรีอยุธยาเป็นนครแห่งการท่องเที่ยวมรดกโลก ทางวัฒนธรรม แหล่งอาหารที่มีคุณภาพ เป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนและอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสะอาด เมืองน่าอยู่ ประชาชนอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน ”

พันธกิจ

๑. นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์
๒. ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม
๓. จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริม และช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาส เพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง
๔. จัดให้มีการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้า รวดเร็ว และมีคุณภาพ
๕. จัดให้มีการส่งเสริม อุดหนุน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีขีดความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกระทรวง/ทบวง/กรม
๖. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐมอบหมาย หรือที่มีกฎหมายกำหนด

เป้าประสงค์รวม

๑. อนุรักษ์มรดกโลกในเขตนครประวัติศาสตร์ควบคู่ไปกับการพัฒนาเสริมสร้างเขตเศรษฐกิจใหม่
๒. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
๓. สร้างรายได้/อาชีพ และคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน

ตัวชี้วัดและเป้าหมายการพัฒนา

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้การท่องเที่ยว
๓. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด
๔. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานความปลอดภัยด้านอาหารระดับจังหวัด
๕. ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : รักษาและใช้ประโยชน์จากมรดกทางวัฒนธรรมในการเพิ่มมูลค่าทางด้านการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์ : สร้างรายได้จากการท่องเที่ยว ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์เมืองมรดกโลก

กลยุทธ์ :

๑. ส่งเสริม พัฒนา และอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยววัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
๒. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการตลาดการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลก
๓. พัฒนาการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวรวมทั้งความปลอดภัย
๔. พัฒนา และปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล
๕. พัฒนาขีดความสามารถของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถพัฒนารูปแบบสินค้าและบริการการท่องเที่ยว เพื่อการสร้างรายได้ให้คุ้มค่ากับการลงทุน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : อาศัยความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ระบบชลประทานที่ดีและเทคโนโลยี ในการพัฒนาแหล่งอาหารที่มีคุณภาพ

เป้าประสงค์ : การผลิตอาหาร ที่มีคุณภาพ

กลยุทธ์ :

๑. พัฒนาการผลิตและแปรรูปอาหารที่มีคุณภาพปลอดภัย โดยใช้เทคโนโลยีการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
๒. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และพัฒนาระบบสหกรณ์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
๓. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต และจำหน่ายสินค้าเกษตร
๔. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรปลอดภัย
๕. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ใช้ศักยภาพของการเป็นศูนย์กลางการคมนาคมให้เอื้อประโยชน์ต่อการค้าการลงทุนและอุตสาหกรรม

เป้าประสงค์ : เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับกิจกรรมทางธุรกิจ

กลยุทธ์ :

๑. พัฒนาและส่งเสริมเป็นศูนย์กลางการค้าและการลงทุนในเขตภาคกลางตอนบน
๒. พัฒนาการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมและส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนขนาดกลางและขนาดย่อม
๓. พัฒนาระบบสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถโดยการพัฒนาทักษะความรู้ของบุคลากร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : สร้างสภาพแวดล้อมของเมือง/ชุมชนให้น่าอยู่ และเอื้อต่อการพัฒนา

เป้าประสงค์ : สร้างคุณภาพชีวิตให้ดีแก่ประชาชน

กลยุทธ์ :

๑. ส่งเสริมให้เป็นเมืองที่มีความปลอดภัย
๒. ส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๓. ส่งเสริมให้เป็นเมืองสะอาด
๔. ส่งเสริมให้เป็นเมืองวัฒนธรรม
๕. ส่งเสริมให้เป็นเมืองธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : คุณภาพและประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

เป้าประสงค์ : เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ :

๑. พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการภาครัฐและภาคประชาชนอย่างเป็นระบบ
๒. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณะและสวัสดิการสังคม
๓. พัฒนาระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ
๔. พัฒนาทรัพยากรมนุษย์

*****

สรุปปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงานที่ผ่านมาและแนวทางแก้ไข

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นับว่าเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการพัฒนาค่อนข้างสูง เมื่อมองจากผลผลิตมวลรวมของจังหวัด (GPP) โดยในปี ๒๕๕๐ มีมูลค่าถึง ๓๒๘,๘๔๖ ล้านบาท รายได้ส่วนใหญ่อยู่ในสาขาอุตสาหกรรม การค้าและค้าปลีก และการเกษตรกรรม ตามลำดับ ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว ๔๓๒,๐๘๐ บาท/ปี แต่จากรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีดังกล่าว ซึ่งเป็นรายได้จากภาคอุตสาหกรรมก็ได้กระจายหรือตกลงสู่ประชาชนในพื้นที่ของจังหวัดอย่างแท้จริง อาชีพหลักที่สร้างรายได้ให้กับประชาชนยังอยู่ในภาคการเกษตร การค้าการบริการ และการท่องเที่ยว นอกจากนี้ จังหวัดยังเป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาที่ครอบคลุมการศึกษาในทุกระดับการศึกษา จึงทำให้มีจำนวนนักเรียน นักศึกษา จากจังหวัดข้างเคียงทั้งใกล้ไกล เข้ามาอยู่ในพื้นที่ ประกอบกับจำนวนของผู้ที่เข้ามาประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม หรือบริษัท ห้างร้านต่าง ๆ ก็มีจำนวนไม่น้อย (ประมาณกว่า ๓ แสนคน) ทำให้เกิดประชากรแฝงและประชากรแฝงเหล่านั้นได้ใช้ทรัพยากรร่วมกับคนในพื้นที่ซึ่งจังหวัดจำเป็นต้องเข้าไปให้การดูแลทั้งทางตรงและทางอ้อมด้วยเช่นกัน ดังนั้น ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาจังหวัด จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. การสร้างงาน สร้างรายได้ เพื่อสนับสนุนด้านเศรษฐกิจ ของจังหวัด

๑.๑ ภาคการเกษตร : จังหวัดในฐานะที่ได้ชื่อว่าเป็นเมือง “อู่ข้าว อู่น้ำ” มีพื้นที่ระบบชลประทานถึงร้อยละ ๗๕ ของพื้นที่ถือครองทางการเกษตรซึ่งเป็นข้อได้เปรียบในการทำอาชีพเกษตรกรรม และพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว มะม่วง สัตว์เศรษฐกิจ ได้แก่ ไก่ เป็ด สุกร โค กระบือ และสัตว์น้ำจืด แต่ในกระบวนการผลิตพบว่า ยังมีปัญหาในเรื่องของภาคการผลิตที่ภาครัฐจะต้องเข้าไปให้การสนับสนุนและช่วยเหลือด้านปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีและวิชาการ เพื่อให้บรรลุตามประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัดในการเป็นแหล่งอาหารที่มีคุณภาพต่อไป

แนวทางแก้ไข : การเร่งปรับโครงสร้างทางการผลิตของภาคการเกษตร โดยเน้นในเรื่องของการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรปลอดภัยให้มีความสำคัญกับเรื่องคุณภาพของสินค้ามากกว่าการเพิ่มปริมาณสินค้า การลดต้นทุนการผลิตเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ และส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรหันมาทำเกษตรอินทรีย์ปลอดภัย ลดการเลี้ยงภัยของผู้ผลิตและผู้บริโภค รวมทั้ง การพัฒนาศักยภาพทางการตลาดของสินค้าเกษตร

๑.๒ ภาคการท่องเที่ยวและบริการ : จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ชื่อว่าเป็นเมืองท่องเที่ยว “มรดกโลกทางวัฒนธรรม” เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและระดับโลก แต่ปัจจุบันได้รับอิทธิพลจากการขยายตัวของเมือง ทำให้การพัฒนาบางครั้งสวนทางกับการอนุรักษ์โบราณสถานและสิ่งแวดล้อม เกิดปัญหา อุปสรรคในความชัดเจนทางการบริหาร ซึ่งจังหวัดจำเป็นต้องมีการบูรณาการและประสานการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดความสอดคล้องเชื่อมโยงและสนับสนุนกัน ทั้งในด้านการพัฒนา ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟู และด้านการบริการให้เอื้อต่อการพัฒนา

แนวทางแก้ไข : จังหวัดได้วางนโยบายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดร่วมกับหน่วยงาน/องค์กรภาคเอกชน/ภาคประชาชน ในการทำการตลาดเพื่อเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยว มีการจัดกิจกรรมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งภาคกลางวันและภาคกลางคืนเพื่อให้นักท่องเที่ยวพักค้างในจังหวัด เช่น การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวและการบริการ การจัดมาตรการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การพัฒนาและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ให้เป็นทางเลือกแก่นักท่องเที่ยวโดยเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด การจัดกิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นและการแสดงวิถีชีวิตไทย และการเพิ่มทักษะความรู้ความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

๒. ด้านสังคม/เมืองน่าอยู่

ผลจากการเป็นเมืองอุตสาหกรรม ได้ส่งผลกระทบและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อวิถีชีวิตของชาวพระนครศรีอยุธยาที่เคยเป็นสังคมชนบท เปลี่ยนไปเป็นการใช้ชีวิตแบบสังคมเมืองรับเอาอารยธรรมต่างชาติ

มาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันมากขึ้น ค่านิยมในสังคมเปลี่ยนไปจากเดิมจึงก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของปัญหาเด็กและเยาวชน เช่น เด็กติดเกมส์ การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเด็ก การใช้ความก้าวร้าวรุนแรง ปัญหาการชิง การแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชน ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินทั้งของประชาชนและนักท่องเที่ยว ปัญหาด้านสุขภาพและคุณภาพชีวิต ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และปัญหาความยากจน

แนวทางแก้ไข : จังหวัดได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวข้างต้น และได้วางแนวทางในการพัฒนา โดยการสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวและชุมชนเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ การลดปัญหาสังคม ยาเสพติด การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน การขยายโอกาสในการเรียนรู้ของประชาชนในวัยต่าง ๆ การส่งเสริมศักยภาพของเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส การฟื้นฟูด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางศาสนาและการมีส่วนร่วมของคนในจังหวัด

๓. การบริหารจัดการ

๓.๑ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : เนื่องจากจังหวัดมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง ดังนั้น จึงมักประสบกับปัญหาน้ำท่วมขัง ตลิ่งพังทลาย สร้างความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติและทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้ง ยังมีสาธารณภัยอื่น ๆ เช่น ภัยแล้ง น้ำเสีย ขยะมูลฝอย ปัญหาด้านการจราจร เป็นต้น แต่ปัญหาดังกล่าวนับว่ายังไม่เป็นรุนแรงเกินขีดความสามารถในการแก้ไขของจังหวัด

แนวทางแก้ไข : จังหวัดได้วางแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยแยกออกเป็นประเด็น ดังนี้

๑. ปัญหาน้ำท่วม/ตลิ่งพัง ได้มีการจัดทำโครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งในพื้นที่ริมแม่น้ำสายสำคัญของจังหวัด และบริเวณที่ได้รับผลกระทบจากภัยน้ำท่วม

๒. ปัญหาด้านภัยแล้ง ได้มีการจัดทำโครงการขุดลอกและกำจัดผักตบชวาในแหล่งน้ำต่าง ๆ และมีการวางแผนเตรียมการรองรับพื้นที่ที่คาดว่าจะประสบปัญหาภัยแล้ง โดยร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. ปัญหาด้านน้ำเสีย ขยะมูลฝอย จังหวัดร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีปัญหาได้มีการหารือและบูรณาการทำงานและงบประมาณร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาโดยกำหนดพื้นที่และความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจน

๓.๒ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ : ในทางปฏิบัติพบว่า ปัญหาสำคัญคือเรื่องการบริหารจัดการ ก็คือการขาดบุคลากรและงบประมาณไม่เพียงพอในการแก้ไขทำให้ขาดประสิทธิภาพในการให้บริการ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ได้ส่งผลต่อการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของผู้ว่าราชการจังหวัด

แนวทางแก้ไข : จังหวัดจำเป็นต้องมีงบประมาณด้านการบริหารจัดการส่วนหนึ่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดได้สามารถนำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการพัฒนาระบบบริหารจัดการ การพัฒนาระบบสารสนเทศ และการเพิ่มประสิทธิภาพ/คุณภาพด้านการบริหารจัดการภาครัฐภายใต้หลักธรรมาภิบาล เพื่อแก้ไขปัญหาให้ตรงกับความต้องการของประชาชนได้อย่างทันต่อเหตุการณ์ เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนและผู้รับบริการจากภาครัฐ

ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขสภาพปัญหา/อุปสรรคดังกล่าว จังหวัดจึงได้วางยุทธศาสตร์การพัฒนา/แผนพัฒนาจังหวัด พร้อมทั้งจัดทำโครงการและงบประมาณ เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณนำไปแก้ไขบรรเทาปัญหาและความต้องการของประชาชน ซึ่งจะเป็นการเติมเต็มให้แผนพัฒนาจังหวัดสมบูรณ์ครอบคลุมยิ่งขึ้น และช่วยแบ่งเบาภารกิจของกระทรวง กรมต่าง ๆ ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานได้อีกทางหนึ่งด้วย

*****

ภาคผนวก

สรุปโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
จำนวน ๑๔ โครงการ

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ที่	ชื่อโครงการ	ประเภท	ที่ตั้ง	อำเภอ	ลักษณะโครงการ	ปีที่เริ่ม	พระราชดำริของ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	โครงการศูนย์ศิลปาชีพบางไทร	ด้านการส่งเสริมอาชีพ	๕๙ หมู่ ๔ ตำบลช้างใหญ่	บางไทร	อบรมศิลปาชีพ	๒๕๒๗	สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	- สำนักงานการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - กรมทหารราบที่ ๑๑ รักษาพระองค์ฯ
๒	โครงการศูนย์ศิลปาชีพเกาะเกิด	ด้านการส่งเสริมอาชีพ	ตำบลเกาะเกิด	บางปะอิน	ด้านเกษตรและส่งเสริมอาชีพ	๒๕๔๑	สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	- สำนักงานการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - กรมทหารราบที่ ๑๑ รักษาพระองค์ฯ
๓	โครงการจัดหาความช่วยเหลือราษฎรตามพระราชดำริ	ด้านแหล่งน้ำและการเกษตร	หมู่ ๑ ตำบลคลองน้อย ตำบลสองห้อง	บ้านแพรก	พัฒนาแหล่งน้ำ	๒๕๓๔	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา สำนักงานชลประทานที่ ๑๐
๔	โครงการปรับปรุงและขุดลอกคลองเมือง	ด้านแหล่งน้ำและการเกษตร	ตำบลท่าวาสุกรี	พระนครศรีอยุธยา	พัฒนาแหล่งน้ำ	๒๕๓๗	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	กรมชลประทาน โดยโครงการพระนครศรีอยุธยา สำนักงาน

ข้อมูลทั่วไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประจำปี ๒๕๕๕

ที่	ชื่อโครงการ	ประเภท	ที่ตั้ง	อำเภอ	ลักษณะโครงการ	ปีที่เริ่ม	พระราชดำริของ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
								ชลประทานที่ ๑๐
๕	โครงการนาร่องการบริหารจัดการและพัฒนาพื้นที่การเกษตรเป็นพื้นที่รับน้ำนอง เพื่อการบรรเทาอุทกภัยขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ของพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตามแนวพระราชดำริ “แก้มลิงพื้นที่บางบาล (๑)”	ด้านแหล่งน้ำและการเกษตร	ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ๑๔ ตำบลอำเภอบางบาล ๑๒ ตำบล ได้แก่ ตำบลบางหัก ,บางหลวง โดด ,บางบาล ,บางหลวง ,วัดตะกู ,วัดยม ,สะพานไทย ,บางชะนี ,ทางช้าง ,กบเจา ,บ้านคลั่ง และน้ำเต้า พื้นที่ของตำบลหัวเวียง อำเภอสนา และตำบลโผงเผง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง	บางบาล เสนา ป่าโมก จังหวัด อ่างทอง	พัฒนาแหล่งน้ำ แก้ไขปัญหาน้ำ ท่วม	๒๕๕๐	พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว	กรมชลประทาน (โดยสำนักชลประทานที่ ๑๐ และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางบาล)
๖	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมเบ็ดเสร็จตามพระราชดำริ	ด้านแหล่งน้ำและการเกษตร	ทางหลวงหมายเลข ๓๑๑๑ หลักกิโลเมตรที่ ๒๐ - ๒๒ (สามโคก - เสนา)ตำบลห่อหมก	บางไทร	จัดรูปที่ดินเพื่อ การเกษตร	๒๕๖๖	พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว	สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๗	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ด้านแหล่งน้ำและการเกษตร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	พระนครศรีอยุธยา	รวบรวม พันธุกรรมพืช นำมาปลูกรักษา และศึกษาการใช้ประโยชน์	๒๕๕๐	สมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
๘	โครงการส่งเสริมกิจกรรม	ด้านแหล่งน้ำและ	โรงเรียนเจ้าฟ้าสร้าง หมู่	บางปะอิน	ส่งเสริม	๒๕๕๒	สมเด็จพระเทพ	สำนักงาน

ที่	ชื่อโครงการ	ประเภท	ที่ตั้ง	อำเภอ	ลักษณะโครงการ	ปีที่เริ่ม	พระราชดำริของ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	สหกรณ์ตามพระราชดำริ	การเกษตร	ที่ ๑ ตำบลบ้านแปง		การเกษตร		รัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี	สหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๙	โครงการฟื้นฟูพระราชนครนิคมพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ๒๕๕๔	ด้านคุณภาพชีวิต	โรงพยาบาล ๑๖ แห่งของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๖ อำเภอ	เพื่อสร้างโอกาสที่เท่าเทียมทางคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้ป่วยที่ด้อยโอกาส	๒๕๕๔	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	• สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๐	โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว	ด้านคุณภาพชีวิต		๑๖ อำเภอ	ปลูกจิตสำนึกของสังคมให้เห็นความสำคัญของสถาบันครอบครัว	๒๕๕๙	สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร	• สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๑	โครงการแปลงนาสาธิตแบบชีววิถีในที่ดินของมูลนิธิชัยพัฒนา	ด้านชีววิถีและพัฒนาพลังงานทดแทน	หมู่ที่ ๔ ตำบลลาดบัวหลวง	ลาดบัวหลวง	โครงการสาธิตการทำนาแบบปลอดภัยจากสารพิษ	๒๕๕๖	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	• สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา และกรมส่งเสริมการเกษตร
๑๒	โครงการศูนย์สาธิตและพัฒนาพลังงานทดแทนจากข้าวครบวงจรในพื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา	ด้านชีววิถีและพัฒนาพลังงานทดแทน	หมู่ที่ ๔ ตำบลลาดบัวหลวง	ลาดบัวหลวง	จัดตั้งเป็นโครงการข้าวครบวงจรเพื่อเป็นตัวอย่าง	๒๕๕๒	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	• สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา

ที่	ชื่อโครงการ	ประเภท	ที่ตั้ง	อำเภอ	ลักษณะโครงการ	ปีที่เริ่ม	พระราชดำริของ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
					พร้อมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี			
๑๓	โครงการพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัยวีรสตรีในประวัติศาสตร์ชาติไทย	ด้านเทิดพระเกียรติพระมหากษัตริย์	ทุ่งมะขามหย่อง ตำบลบ้านใหม่	พระนครศรีอยุธยา	ได้รับการออกแบบเป็นเกาะกลางน้ำเพื่อให้เห็นสภาพทางภูมิศาสตร์ของสถานที่ตั้งเมืองอยุธยา	๒๕๓๑	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	• องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๔	โครงการพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช	ด้านเทิดพระเกียรติพระมหากษัตริย์	ทุ่งมะขามหย่อง ตำบลบ้านใหม่	พระนครศรีอยุธยา	พื้นที่โครงการโดยรวมประมาณ ๑,๐๕๓ ไร่ มีอนุสาวรีย์และสระเก็บน้ำ	๒๕๓๙	สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	• องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายชื่อส่วนราชการประจำจังหวัด

ส่วนราชการส่วนภูมิภาคประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลำดับ	ส่วนราชการ	ตำแหน่ง
๑.	ที่ทำการปกครองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ปลัดจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒.	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓.	สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๔.	สำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๕.	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	พัฒนาการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๖.	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๗.	สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๘.	เรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๙.	สำนักงานคลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	คลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๐.	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	พาณิชย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๑.	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	อุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๒.	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
๑๓.	สำนักงานแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	แรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๔.	สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๕.	สำนักงานจัดหางานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	จัดหางานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๖.	สำนักงานประกันสังคมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ประกันสังคมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๗.	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๘.	สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	เกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๙.	สำนักงานประมงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ประมงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๐.	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ปศุสัตว์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๑.	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	สหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๒.	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๓.	สำนักงานขนส่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ผู้อำนวยการสำนักงานขนส่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๔.	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ประชาสัมพันธ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๕.	สำนักงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	สถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๖.	สำนักงานสัสดีจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	สัสดีจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๗.	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ผอ.สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๘.	สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	วัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๙.	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓๐.	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓๑.	สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ผอ.สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓๒.	สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ผอ.สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓๓.	สำนักงานบังคับคดีจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ผอ.สำนักงานบังคับคดีจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ส่วนราชการส่วนกลาง สำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลำดับ	ส่วนราชการ	ตำแหน่ง
๑.	สำนักงานอัยการเขต ๑	อธิบดีอัยการเขต ๑
๒.	สำนักงานอัยการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	อัยการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓.	สำนักงานอัยการจังหวัดประจำศาลแขวงพระนครศรีอยุธยา	อัยการจังหวัดคดีศาลแขวงพระนครศรีอยุธยา
๔.	สำนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดแผนกเยาวชนและครอบครัว	อัยการจังหวัดคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๕.	เรือนจำกลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ผู้บัญชาการเรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา
๖.	ตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๗.	ทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา	ผอ.ทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา
๘.	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา	ผอ.ทัณฑสถานบำบัดพิเศษพระนครศรีอยุธยา
๙.	สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด	ผอ.สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๐.	สำนักงานศิลปากรที่ ๓ พระนครศรีอยุธยา	ผอ.สำนักงานศิลปากรที่ ๓ พระนครศรีอยุธยา
๑๑.	อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา	ผอ.อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
๑๒.	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา	ผอ.พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา
๑๓.	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจันทรเกษม	ผอ.พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจันทรเกษม
๑๔.	สำนักงานคลัง เขต ๑ พระนครศรีอยุธยา	คลัง เขต ๑ พระนครศรีอยุธยา
๑๕.	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑	ผอ.เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๑
๑๖.	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒	ผอ.เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๒
๑๗.	สำนักงานสรรพากรพื้นที่พระนครศรีอยุธยา ๑	สรรพากรพื้นที่พระนครศรีอยุธยา ๑
๑๘.	สำนักงานสรรพากรพื้นที่พระนครศรีอยุธยา ๒	สรรพากรพื้นที่พระนครศรีอยุธยา ๒
๑๙.	สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่พระนครศรีอยุธยา ๑	ผอ.สรรพสามิตพื้นที่พระนครศรีอยุธยา ๑
๒๐.	สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่พระนครศรีอยุธยา ๒	ผอ.สรรพสามิตพื้นที่พระนครศรีอยุธยา ๒
๒๑.	สำนักงานธนารักษ์พื้นที่พระนครศรีอยุธยา	ธนารักษ์พื้นที่พระนครศรีอยุธยา
๒๒.	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ผอ.ศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
๒๓.	การกีฬาแห่งประเทศไทย เขต ๑	ผอ.การกีฬาแห่งประเทศไทย เขต ๑
๒๔.	ศูนย์วิจัยข้าวพระนครศรีอยุธยา	ผอ.ศูนย์วิจัยข้าวพระนครศรีอยุธยา
๒๕.	ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ผอ.ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๖.	โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา	ผอ.โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา
๒๗.	สำนักงานขนส่งทางน้ำที่ ๒ (อยุธยา)	หัวหน้าสำนักงานขนส่งทางน้ำที่ ๒ (อยุธยา)
๒๘.	ศูนย์ชลตลอกและรักษาแม่น้ำที่ ๑	หัวหน้าศูนย์ชลตลอกและรักษาแม่น้ำที่ ๑
๒๙.	สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดพระนครศรีอยุธยา	ผอ.สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดพระนครศรีอยุธยา
๓๐.	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑	ผอ.สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑
๓๑.	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พระนครศรีอยุธยา	หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์พระนครศรีอยุธยา
๓๒.	สำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓๓.	สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	หัวหน้าสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓๔.	สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	หัวหน้าสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓๕.	ศูนย์ป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืด ภาคกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	หัวหน้าศูนย์ป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืด ภาคกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓๖.	ศูนย์ต่อสู้ป้องกันภัยทางอากาศ กองทัพบกที่ ๑ ประจำพื้นที่ภาคกลาง	ผู้บังคับการศูนย์ต่อสู้ป้องกันภัยทางอากาศ กองทัพบกที่ ๑ ประจำพื้นที่ภาคกลาง
๓๗.	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เขต ๑ อยุธยา	ผอ.ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เขต ๑ อยุธยา

๓๘.	สำนักงานการค้าภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	การค้าภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓๙.	สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	หัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

- ๖๕ -

ลำดับ	ส่วนราชการ	ตำแหน่ง
๔๐.	แขวงทางหลวงอยุธยา	ผอ.แขวงทางหลวงอยุธยา
๔๑.	สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ผอ.สนง.ทางหลวงชนบทจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๔๒.	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ผอ.ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๔๓.	ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุสาณะเวศม์ฯ	ผอ.ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุสาณะเวศม์ฯ
๔๔.	ศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่ ๓๒ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ผอ.ศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่ ๓๒ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๔๕.	กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	รองผู้อำนวยการ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (ท)
๔๖.	กองสรรพาวุธซ่อมยาง	ผู้บังคับกองสรรพาวุธซ่อมยาง
๔๗.	กองโรงงานวัตถุระเบิด ศูนย์อุตสาหกรรมสรรพุธ	ผอ.กองโรงงานวัตถุระเบิด ศูนย์อุตสาหกรรมสรรพุธ
๔๘.	สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๑	ผู้อำนวยการสำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ ๑
๔๙.	สำนักงานพลังงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	พลังงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๕๐.	กองวิทยาการเขต ๑๒	ผู้กำกับกองวิทยาการเขต ๑๒
๕๑.	สถานีตำรวจท่องเที่ยว ๑ (อยุธยา) กองกำกับการ ๒ กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว	สารวัตรสถานีตำรวจท่องเที่ยว ๑ กองกำกับการ ๒ กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว
๕๒.	สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร เขต ๒ ภาคกลาง	หัวหน้าสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ฯ
๕๓.	ด่านกักกันสัตว์พระนครศรีอยุธยา	หัวหน้าด่านกักกันสัตว์พระนครศรีอยุธยา
๕๔.	ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๕๕.	บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	หัวหน้าบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๕๖.	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา	ผอ.ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนพระนครศรีอยุธยา
๕๗.	ศูนย์ความปลอดภัยแรงงานพื้นที่ ๕	ผอ.ศูนย์ความปลอดภัยแรงงานพื้นที่ ๕

ข้อมูล ส.ส.จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เขต ๑ (อ.พระนครศรีอยุธยา)

นาย เกื้อกุล ด้านชัยวิจิตร พรรคชาติไทยพัฒนา

เขต ๒ (อำเภอท่าเรือ บางปะหัน นครหลวง มหาราช บ้านแพรก)

นาย พ้อง ชีวานันท์ พรรคเพื่อไทย

เขต ๓ (อำเภอวังน้อย อุทัย ภาชี)

นาย สุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล พรรคเพื่อไทย

เขต ๔ (อำเภอบางปะอิน บางไทร ลาดบัวหลวง)

นาย วิทยา บุรณศิริ พรรคเพื่อไทย

เขต ๕ (อำเภอเสนา บางบาล ผักไห่ บางซ้าย)

นาย องอาจ วชิรพงศ์ พรรคเพื่อไทย